Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 297 LAISVĖS ANTRAŠAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio-Dec. 19, 1944 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI.

KRISLAI

"Feikeriai" ir Grigaitis
Kas Daugiau Žino?
Ne Taip Reikia Rašyti.
Lupe Valez.

Rašo R. MIZARA

P-nas Grigaitis rašo, būk **"Mizara... ypatingai specializuojasi svetimų minčių falsifikavime."**

Neužtarnautą nuopelną p. Grigaitis siekiasi man primesti. Niekad nebandžiau "specijalizuotis" keno nors mintims falsifikuoti.

Jei Naujienų redaktorius tik pagalvos (o jis turėtų nors sykį tai padaryti!), tai jis suras, jog sufalsifikuoti keno nors mintį ne tik yra sunkus, bet tiesiog negalimas darbas.

Naujienose originališkesnės minties ir norėdamas neužtiksi. Ten sukištos "Forwardso," "New Leaderio," Hearsto spaudos ir Chicagos "Tribuno" mintys, apautos grigaitiškomis kelnaitėmis.

★ ★ ★

P. Grigaitis mano, jog William L. White, parašęs savo "įspūdžių" knyga apie Tarybų Sąjungą, kurioje jis išbuvo apie trejetą savaičių, **"apie Rusija ir jos žmonių būklę... žino šimtą kartų daugiau, negu visi komunistiški 'feikeriai,' sudėti į krūvą."**

Na, ir kas gi čia do "mintis"?! Ar mes kada nors teigėme, jog "feikeriai" (bus jie komunistiški, socijalistiški ar kitoki) žino daugiau negu p. White?

Mes sakėme ir sakome, jog **teisingi žmonės,** pažįstą Tarybų Sąjungos gyvenimą, **aprašo ji teisingai.** Gi p. White, nepažindamas to gyvenimo, parašė nei šį nei tą — rašė ne kas ir dėl ko taip ten yra, bet rašė, kad paženminti tarybinių respublikų kraštą.

Kada knygos autorius šitaip žemai nusileidžia, tai kaip toli jis atsistoja nuo "feikerių," p. Grigaiti?

Skaičiau jo rašinį "Readers Digeste."

P-nas White kaltina tarybinę santvarka, kodėl ten nesą toiletinio popierio? Argi jis nežino, kodėl? Argi jis nežino, jog šiandien visos tarybinių tautų pajėgos yra nukreiptos į karinę gamybą. Be toiletinio popierio jie gali apsieiti, o be maisto, be kanuolių, tankų, lėktuvų — ne.

Daug ko šiandien, karo metu, Tarybų Sąjungoje stokuoja ir tą pripažįsta patys Tarybų Sąjungos pareigūnai. Bet kas gi būtų, jei socijalistinio krašto piliečiai liautųsi gaminę ginklus ir imtųsi daryti toiletinį popierą?

Netenka aiškinti, kad pp. White ir Grigaitis į tai atsakymą žino. O jeigu jie, žinodami, vis vien puola Tarybų Sąjungą, tai ar jie nėra kartais toliau nuėję net ir už p. Grigaičio "feikerius"?!

★ ★ ★

Vienas mūsų korespondentas (ar korespondentė) parašė dienraščiui korespondenciją apie vienos organizacijos kuopos narių mitingą, **įvykusį šių metų gruodžio 1 d.** Korespondenciją parašė **gruodžio 13 d., o redakcija ją gavo gruodžio 15 dieną.**

Ir korespondencijos autorius, savo pastaboje redakcijai, sako: įdėkite laikraštin, kaip greit galite, nes skaitytojai esti nepasitenkinę, kai korespondencijos pasirodo vėlai...

Jei ir greičiausiai mes tą korespondenciją skubintume įdėti laikraštin, nesuspėtume anksčiau įdėti, kaip gruodžio 19 ar 20 dd. laidoje. **Vadinasi, 20-čiu dienų po susirinkimo!**

Ar dėl to galima kaltinti redakciją?

Žinoma, ne!

Jei korespondencija būtų parašyta ir išsiųsta tuojau po mitingo įvykimo, ji jau seniai būtų tilpusi Laisvėje.

Šį faktą turėtų įsidėmėti ne tik korespondentai, bet ir skaitytojai.

(Tąsa 5-me puslapyje)

NACIŲ OFENSYVAS PRAKIRTO AMERIKIEČIŲ LINIJAS

Nacių Kontr-atakos 50 myl. Fronte linkui Belgijos ir Luxemburgo

Paryžius. — Beveik nelauktai ir netikėtai praeitą penktadienį naciai pradėjo kontr-atakas prieš amerikiečių Pirmąją ir Devintąją Armijas. Puolimas padaryta penkių dešimtų mylių fronte Dueren sektoriuje. Pagaliaus šios kontr-atakos išsivystė į gana smarkų kontr - ofensyvą. Amerikiečių jėgos turėjo pasitraukti keletą mylių prieš daug didesnes priešo jėgas. Naciams pavyko įlenkti mūsų jėgas ir įsiveržti Belgijon ir Luxemburgan. Jau kelinta diena eina aštriausi mūšiai be sprendžiamųjų rezultatų.

Savo ofensyvui naciai panaudojo visas žemės ir oro jėgas, kurias galėjo į tą sektorių sutraukti. Daugiausia remiasi tankai ir lėktuvai. Iki šiol mažai gyvumo rodžiusios staiga pakilo galingos vokiečių oro jėgos. Kaip galingos tos jėgos yra, tai parodo tiktai vienos šeštadienio dienos susikirtimo rezultatai. Amerikiečiai nukirto 110 vokiečių lėktuvų, o mes netekom 35 lėktuvų.

Maršalas Karl von Rundstedt metė mūšin keletą mechanizuotų infanterijos divizijų. Netgi drįso iš parašiutų išmest šimtus nacių į mūsų Pirmosios Armijos užnugarį. Į šį nacių desperatišką ofensyvą žiūrima kaipo į vieną pačių didžiausių jų šiame kare pastangų atidėti vokiečių pralaimėjimą ir priversti talkininkus eiti prie sąlyginės taikos.

Naciams pavyko prasiveržti pirmyn Belgijoje Honself ir Hepscheid srityje, už aštuonių mylių nuo svarbaus kelių junginio Malmedy ir už septynių mylių į vakarus nuo Vokietijos rubežiaus. Kitos galingos jėgos mestos į Luxemburgą į pietus nuo Vianden ir Echternach. Pastarasis miestas guli tik už 18 mylių nuo miesto Luxemburg.

Nacių Ofensyvas Esąs Gerai Paruoštas ir Pavojingas

Amerikos žinių agentūrų korespondentai iš vakarų karo fronto praneša, kad šis nacių kontr - ofensyvas negalima skaityti tiktai dar viena jų kontr-ataka laikinai sulaikyti talkininkų jėgas nuo Vokietijos industrinių centrų. Dar anksti spręsti, ar čia jau bus paskutinis didžiausias vokiečių pasimojimas viską laimėti arba viską pralaimėti. Tačiau kontr - ofensyvo pavojingumo ir galybės nereikia nedakainuoti.

Savo infanterijos divizijas naciai turi tvirtai parėmę mechanizuotomis jėgomis — tankais, lėktuvais artilerija. Iš parašiutų išmeta šimtus nacių už amerikiečių linijos sunaikinimui mūsų susisiekimo priemonių.

Nacių komandieriaus išleistas pareiškimas į kareivius sako:

"Kariai vakarinio fronto: "Jūsų didžioji valanda išmušė. Mūsų galingos armijos žygiuoja pirmyn prieš anglus ir amerikiečius. Man nereikia daugiau jums pasakoti. Jūs patys tatai pajusite. Viskas sudėta ant svarstyklių. Jūsų pareiga šiandien paaukoti viską ir laimėti viršžmogišką pergalę mūsų tėvynei ir furjerui."

Šis įsakymas naciams rastas pas vieną belaisvį. Iš jo reikia spręsti, kad nacių karo komanda priduoda didžiausios svarbos šiam o-ofensyvui.

Šio nacių ofensyvo smūgiai tenka Amerikos Pirmajai ir Devintajai armijoms.

Amerikiečiai Laimi Burmoj

Bhamo, Šiaurinė Burma. — Amerikiečių infanterijos ir artilerijos kovūnai, žinomi kaipo "Mars Task Force", kariauna dabar šiaurinėj Burmoje. Pirmosios kolumnos jau arti miesto Mandalay. Šioms amerikiečių jėgoms komanduoja gen. Whilley.

Apart šių amerikiečių jėgų, Burmoje randasi anglų ir chiniečių. Iki šiol žinios nieko nesakė apie amerikiečių jėgas tame karo sektoriuje. Šis pranešimas yra pirmutinis apie mūsų kovūnus tame tolimame fronte.

Lotynų Respublikos Duos $45,000,000 Dėl Pašalpos

Havana, Kuba. — Taip vadinamos Lotynų respublikos, kurios randasi į pietus nuo Jungtinių Valstijų, pasižada įnešti $45,000,000 į šalpos fondą, vadinamą UNRRA. Ta didžiulė auka susidės daugiausia iš produktų, kurių randasi įvairiose šalyse perviršis.

Leista Karo Laivam Gabent Alų Mūsų Kariams

Washington. — Laivyno sekretorius Forrestal patvarkė, kad dabar jau gali mūsų laivyno laivai gabenti alaus mūsų kovūnams už vandenyno. Tačiau griežtai uždrausta tą alų naudot ant laivų. Jį gali gerti tiktai kariai ir jūrininkai, pasiekę sauszemį.

Amerikiečiai Apžiūrinėja Mūsų Frontą Italijoje

Roma.— Generolas Clark leido Amerikos kongreso komisijai aplankyti mūsų Italijos fronto linijas. Jis sakė, kad kongresmanai turi būti pasiruošę susidurti su visais neparankumais ir sunkumais, nuvykę į frontą.

TARYBŲ SĄJUNGOS IR FRANCIJOS ISTORINĖ SUTARTIS KARE IR PO KARO

Pagaliau tapo paskelbtas tekstas sutarties, kuri tapo padaryta Maskvoje tarpe Tarybų Sąjungos ir Francijos respublikos. Ją pasirašė už Tarybų Sąjungą užsienio reikalų komisaras Molotovas, o už Franciją, — laikinosios valdžios užsienio reikalų ministeris Bidault. Sutartis susideda iš aštuonių punktų, kurių turinys yra toks:

1. Abi pusės pasižada kovoti iki galūtinos pergalės prieš Vokietiją.

2. Abi šalys pasižada neeiti į jokias atskiras derybas su Vokietija.

3. Abi šalys pasižada, sumušus Vokietiją, padaryti visus reikalingus žygius, kad ateityje vokiečiai negalėtų grumoti agresija pasauliui.

4. Jeigu kurią pusę Vokietija vėl užpultų, kita pusė pasižada tuojau pribūti pagalbon prieš Vokietiją.

5. Abi šalys pasižada neiti į jokią koaliciją su kokia nors kita šalimi, nukreiptą prieš vieną iš jų.

6. Abi šalys pasižada teikti viena kitai visokią ekonominę pagalbą.

7. Ši sutartis neliečia pirmiaus padarytų sutarčių su trečia kuria šalimi.

8. Ši sutartis galios neribotai ir automatiškai atsinaujins, jeigu viena kuri pusė nepraneš kitai pusei už metų laiko apie norą ją panaikinti arba pakeisti.

Raud. Armija vėl Pliekia Vokiečius prie Budapesto

Londonas. — Raudonoji Armija vėl pradėjo kovas už išlaisvinimą Budapesto, Vengrijos sostinės. Jai pavyko prakirsti taip vadinamas "vidujines nacių fortifikacijas" ir paimti du priemiesčius Fot ir Mogyorod. Abudu miesteliai yra Budapesto gynimo tvirtumų linijoje.

Tuo tarpu kitos Raudonosios Armijos jėgos padarė užpuolimą ant vokiečių Buekk kalnuose ir apsupo didelį jų skaičių. Ten raudonarmiečiams beliko tik pora mylių iki Čechoslovakijos rubežiaus ir pastatė į pavojų vokiečių jėgas Matra kalnų srityje už 40 mylių nuo Budapsto.

Paėmimas Fot ir Mogyorod priartina Budapesto išlaisvinimo valandą.

O nacių žinių agentūra teigia, kad 110 mylių ilgio fronte į vakarus nuo Dunojaus Raudonosios Armijos ir nacių jėgos kaujasi už pozicijas. Betgi už 80 mylių nuo Budapesto Raudonoji Armija per vieną dieną išlaisvino 40 miestelių. Svarbiausias jų yra Putnok, už 21 mylios nuo Miskolc, kuris randasi Sajo upės klonyje. Paėmimas Putnok uždaro naciams kelią pabėgti iš Kuekk kalnų distrikto. Raudonajai Armijai taipgi pavyko užimti 10 mylių geležinkelio, paimant miestelį Nagyvisnyo.

MacArthur sako, kad mes turime užtenkamai laivyno jėgų pastoti kelią japonų bandymui atsiusti sustiprinimų ant salos Mindoro.

AMERIKIEČIŲ NAUJI LAIMĖJIMAI ANT SALOS MINDORO PRIEŠ JAPONUS

Leyte. — Amerikiečiams pavyko pažygiuoti pirmyn dar šešias mylias Mindoro salos gilumon. Mūsų jėgos ten dabar turi paėmusios svarbų punktą San Jose ir randasi už 11 mylių nuo pakraščio. Už San Jose mūsų jėgoms pavyko paimti strategiškų kalnų viršunes. Iki šiol japonų pasipriešinimas tik labai silpnas tepasirodė. Matyt, priešas nesitikėjo šio amerikiečių žygio tik 155 mylios nuo Filipinų sostinės Manila.

Tuo tarpu ant salos Leyte įvyksta aštrių ranka rankon susikirtimų su priešu. Amerikiečių 32-roji Divizija šiaurinėje dalyje uždavė priešui didelį smūgį. Čionai amerikiečiai tik per vieną dieną nudėjo 2,012 japonų.

Amerikos Kariams Įsakyta Nesikišti į Jokius Susikirtimus Graikijoje

Athenai. — Čionai gautos nuo Jungt. Valstijų Karo Departmento griežtos instrukcijos, kad amerikiečiai, kurie randasi Graikijoj, neprivalo dalyvauti jokiame ginkluotam susikirtime tarpe anglų ir graikų, arba tarpe įvairių graikiškų grupių. Jųjų vienintėlė užduotis, tai teikti žmonėms pašalpą, neatsižvelgiant į politinį nusistatymą.

Šios instrukcijos skaitomos labai svarbiomis ir jos amerikiečių vardą ir prestižą dar aukščiau pakels graikų akyse.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Stockholm. — Suomijos valdžia praneša, kad jai leido Tarybų Sąjungos komisija paleisti iš kalėjimo generolus Palojaervi ir Pajari. Jie buvo suareštuoti ir kaltinami karo žiaurumuose.

Maskva. — Dienraštis "Pravda" vėl smarkiai pasmerkė Amerikos "American Army and Navy Journal", kuris rašė, kad mažai vokiečių belikę rytų fronte. "Pravda" nurodo, kad ir šiandien rytų fronte tebesiranda 220 divizijų, arba daugiau, negu prieš visas kitas talkininkes.

Roma. — Milane antru kartu pasirodė Mussolinis ir pareiškė, kad "keturios fašistų divizijos išlaisvins mūsų tėvynę." Jis vėl, matyt, tikisi būti Italijos diktatoriumi.

Japonai Gali Vėl Sugrįžt Į Pacifiko Pakraštį

San Francisco, Calif. — Prasidėjus karui su Japonija, iš Californijos, Washingtono ir Oregon tapo išgabenta krašto gilumon daugiau kaip 100,000 japoniečių. Išvežta buvo dėl saugumo, net ir japoniški Amerikos piliečiai.

Dabar gen. Pratt, vakarų komandierius, išleido patvarkymą, kad po 1945 m. sausio 2 dienos tie japonai galės grįžti atgal į Pacifiko pakraštį ir iš naujo apsigyventi. Žinoma, tasai grįžimas bus laipsniškas ir kontroliuojamas. Taipgi nebus leista sugrįžti tiems japoniečiams, apie kurių ištikimybę Amerikai yra abejonių.

Gen. Pratt sako, kad šis suvaržymas nebereikalingas, nes militarinė padėtis kare su japonais yra visai pasitaisius.

Senato Pasiūlymas Dėl Palaikymo 60,000,000 Darbų Po Karo Amerikoje

Washingtonas. — Senato Militarinių Reikalų Komisija, vadovaujama senator. Murray, duoda Senatui svarbų pasiūlymą dėl Amerikos ateities. Tasai pasiūlymas arba įnešimas liečia visos Amerikos gerovę. Laike rinkimų kampanijos prezid. Rooseveltas sakė, kad po karo mes turėsime turėti Amerikoj 60,000,000 darbų, jeigu norėsime, kad nebūtų nedarbo ir krizės. Dabar Senato Komisija teigia, kad jau laikas sudaryti tokį federalinį biudžetą, kuris užtikrins tiek darbų karui pasibaigus. Federal. valdžia turi pasiimti atsakomybę už tiek darbų palaikymą. Kur privatiškas biznis suklups, valdžia turės įsimaišyti.

Komisijos rezoliucija dar nėra konkretus planas, bet tiktai to svarbaus principo užgyrimas. Komisiją sako, kad pats pasiūlymas daromas dabar svarbiausia tuo tikslu, kad pradėjus tuo reikalu diskusijas Kongrese ir visoje šalyje.

Aišku, kad šis Senato komisijos įnešimas daromas su prez. Roosevelto rekomendacija.

Berne. — Gautas pranešimas, kad vokiečių propagandos biuras labai smerkia premjero Churchill prakalbą, kurioje jis išdėstė Anglijos poziciją linkui Lenkijos.

EXTRA

Iš rytų fronto praneša, kad Raudonosios Armijos spėkos jau pasiekė vakarinę Budapesto dalį.

Radiju praneša iš vakarų fronto, kad nacių kontr-ofensyvas tebėra nesulaikytas. Jungtinių Valstijų Pirmosios Armijos tankų kolumna pasitiko priešo mechanizuotas jėgas ir eina žiaurus susirėmimas. Berlynas giriasi, kad nacių kolumnos jau toli įsiveržusios į Belgiją ir Luxemburgą.

Mūsų valdžia sutinkanti su išsprendimu kraštų rubežių dar karui nepasibaigus, jeigu taip susitaria šalys, kurias tie rubežiai paliečia. Tai aiškinama, kad mūsų valdžia palieka Tarybų Sąjungai ir Lenkijai nustatyti rubežius.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	D. M. Sholl
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Rašytojai Renkasi

LTSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos atsak. sekretorius drg. K. Korsakas pateikė žinių apie mūsų rašytojus, jų būklę ir darbus.

— Paskelbus per spaudą rašytojų registraciją, prasidėjo gyvas mūsų rašytojų rinkimasis į savąją organizaciją. Šiuo metu mūsų rašytojai telkiasi dviejuose pagrindiniuose Tarybų Lietuvos kultūrinio gyvenimo centruose — Vilniuje ir Kaune. Nėra tos dienos, kad čia nepasirodytų vienas kitas mūsų rašytojų, grįžtas po praūžusių karo veiksmų vėl prie kūrybinio darbo, prie savo bibliotekų, knygų ir namų židinio. Hitlerinis karas ir mūsų rašytojams padarė didelių medžiaginių nuostolių bei skriaudų.

Šiuo metu Vilniuje jau yra pasirodę visa eilė žymių mūsų rašytojų.

Prieš kiek laiko į Vilnių iš provincijos, kur jis buvo išvykęs nuo karo veiksmų, grįžo Petras Vaičiūnas. Savo butą žymusis mūsų dramaturgas rado gerokai sugriautą sprogusio hitlerinės patrankos sviedinio, biblioteką apnaikintą. Pasitraukus provincijon, P. Vaičiūnui teko išbūti keletą dienų fronto rajone, tačiau į atvaduotąją sostinę jis grįžo šviesiai nusiteikęs ir pasiryžęs naujiems literatūriniams darbams.

Neperseniai į Vilnių atvyko ir Kazys Boruta. Atsitraukdami hitlerininkai jį buvo prievarta besivarą Vokietijon, bet poetui pasisekė pabėgti. Dar okupacijos metu K. Boruta skaudžiai nukentėjo, nes besilapstant nuo gestapininkų, žuvo jo visi rankraščiai — kelerių metų literatūrinis darbas.

Į Vilnių atvyko ir Vyt. Sirijos Gira, laimingai pergyvenęs mūšius.

Dramaturgas S. Kapnys į Vilnių atvyko kaip stovi — su viena eilute ir vieneriais marškiniais. Visa kita jo manta drauge su rankraščiais sudegė Varėnos džiovininkų sanatorijoje, kur rašytojas dirbo paprasto raštininko darbą. Sanatoriją drauge su buvusiais joje ligoniais atsitraukdami vokiečiai žiauriausiu būdu sudegino.

Į Vilnių iš Anykščių kelioms dienoms buvo atvykęs A. Vienuolis - Žukauskas. Hitlerinis karas jį ypač žiauriai palietė. Atsitraukdami hitlerininkai Anykščiuose sudegino jo turėtą vaistinę, o gyvenamąjį namą apiplėšė ir sužalojo. Taip pat apiplėšė ir rašytojo globotąją Ant. Baranausko klėtelę, kurioje buvo daug vertingos muziejinės medžiagos. Dingo ir rašytojo rankraščiai, jų tarpe jau kelinti metai rašomas romanas "Emigrantai."

Vilniuje visus mūšius pergyveno poetas K. Inčiūra, greitai po sostinės išvadavimo grįžo jon poetas D. Pumputis, trumpam čia buvo atvykę iš provincijos poetas ir dramaturgas Jasiūnas, beletristas ir poetas A. Biliūnas.

Literatūrinis gyvenimas Vilniuje kas karta ima vis labiau atgimti.

Į Kauną taip pat renkasi rašytojai.

Prieš kuri laiką Kaunan atvyko iš Alytaus poetas Kazys Jakubėnas. Jis okupacijos metu dirbo Alytaus džiovininkų sanatorijoje, nes apie pragyvenimą iš literatūrinio darbo negalėjo nė svajoti.

Taip pat iš provincijos į Kauną buvo atvykęs ir poetas J. Graičiūnas. Vokiečių okupacija jį taip pat nubloškė į kaimą.

Karo veiksmus pačiame Kaune išgyveno poetas Žalia Rūta - Sabaliauskas, žurnalistas J. Keliuotis, vertėjas A. Churginas.

Senosios kartos vertėjas K. Vairas—Račkauskas, trumpam pasitraukes iš Kauno, po vokiečių išvijimo vėl grįžo į miesta. Į Kauną taip pat sugrįžo ir Jeva Simonaitytė, vokiečių okupacijos labai nusilpninta ir paliegusi.

Yra atėję žinių, kad karo veiksmus provincijoje laimingai išgyveno V. Mykolaitis - Putinas, Kazys Puida ir eilė kitų rašytojų. Visi jie artimiausioje ateityje žada grįžti į Vilnių ar Kauną ir vėl stoti prie literatūrinio darbo.

Šios pirmosios žinios apie mūsų literatūrines pajėgas išlikusias per hitlerinio karo siaubingąją audrą, nuteikia mus šviesiai ir sukelia tvirtą pasitikėjimą mūsų literatūros ateitimi.

Šiuo metu iš Tarybų Sąjungos jau yra grįžę tėvynėn ir įsijungę į literatūros darbą rašytojai: Jonas Šimkus, Antanas Venclova, Petras Cvirka, Eduardas Mieželaitis, Kostas Korsakas.

Mūsų Valstybinė Leidykla jau sparčiai atnaujina savo darbą. Ruošiama spaudai visa eilė naujų grožinės literatūros veikalų. Artimiausiu laiku bus pradėtas leisti literatūros žurnalas. Einą dienraščiai jau reguliariai šeštadieniais duoda meno ir literatūros skyrius. Mūsų rašytojams vėl atsiskleidžia plačiausi kūrybinio darbo akiračiai. Išlaisvintoji Tarybų Lietuva po ilgos hitlerinės vergovės nakties laukia mūsų rašytojų gaivinančio, uždegančio žodžio — ir rašytojai tą žodį mūsų liaudžiai netrukus duos.

"Tiesa"

Dešimt Dienų Kanadoje

(Žiupsnelis įspudžių)

Rašo **R. Mizara.**

(Tąsa)

Aš vykstu į Foch gatvę—vairuotojas man dėsto, kas buvo Foch. Ten pat gatvės Clemenceau, Churchill — ir tuos vardus jis išdidžiai man sumini ir baigia:

— Matot, kokių garsių gatvių Verdunas turi!

— Pats Verdunas taipgi garsus, — nusijuokiau aš.

— Taip, garsus, — francūziškas miestas.

Ir jis sustojo ties nedideliu, nauju, gražiu mūro nameliu.

IX.

Kaipo taisyklė, kanadiečiai lietuviai draugiški ir svetingi žmonės. Minotų šeima tuo atžvilgiu stovi pirmose eilėse. Man tenka pas juos apsistoti jau trečiu sykiu. Čia kadaise buvo apsistoję ir Šolomskas ir Bimba.

Seniau Minotai gyveno mieste, galima sakyti, lušnynų rajone, kur daug lietuvių tuomet gyveno. Ir jų butas būdavo kryžkelė, kur daug mūsų draugų ir draugių sustodavo, nes buvo tam ir priežasčių.

Patys "seniai" Minotai priklausė ir priklauso organizacijoms. Jų žentas, Kostas Kilikevičius buvo stambus, pirmaeilis lietuvių veikėjas visoje Kanadoje: veiklus, sumanus, prasilavinęs ir pasiaukoję vyras. Duktė, Onutė Kilikevičienė, apsišvietusi ir susipratusi moteriškė. Sūnus Mykolas, draugų vadinamas Maikiu, jaunas, energingas, prasilavinęs, pilnas entuziazmo vyras; duktė Stella, maloni, gyva, kaip gyvsidabris mergaitė, ir linksma.

Tai buvo seniau, prieš karą.

Dabar Minotai gyvena Verdune, naujuose namuose, — su skoniu dailiai įruoštuos namuos. Visur šviesu, švaru, gražu.

Bet nereikia čia ilgai pabūti, kad matytum, jog anais laikais, gyvenant senajame bute, mieste, šiai šeimai gyvenimas buvo kur kas šviesesnis, negu dabar, gyvenant naujuose ir nuosavuose namuos.

Karas ir čia kirto savo žiaurųjį smūgį; karas apniaukė draugų Minotų šeimai padangę, kaip ir daugeliui, — milijonams — kitų šeimų.

Sūnus Mykolas — dingo be žinios. Jis tarnavo Kanados karinėje avaicijoje saržentu. Jis buvo bombardierius bombanešyj. Mykolo bombanešis buvo priešo nukirstas viršuje jūros, leidžiant į Vokietijos pajūrį minas ir jis — dingo be žinios, dingo su kitais savo draugais. Iki šiol tikrai nežinoma, ar jis gyvas ar miręs!

Ir tas ypač motinai, draugei Minotienei, maudžia širdį, jai neduoda ramybės; tas viskas moteriškę kankina!

— Aš suprantu, drauge Mizara, jog ne mano vienos sūnus dingo, — milijonai kitų motinų nėra už mane laimingesnės, bet... bet aš negaliu susilaikyti, pagalvojusi, kad toks jaunas, brangus vaikas...

Ir motina verkia. Ir nei josios vyras, nei dukterys, nei koks pašalietis negali jai ašarų sulaikyti. Ji — motina. Ji tiek daug vilties dėjo į savo sūnų. Jis buvo toks gabus. Jis ne tik geras buvo tėvams, bet ir judėjimui — tūlą laiką redagavo Liaudies Balso angliškąjį skyrių, dirbo visuomenei, dirbo liaudžiai, dirbo savo tautai ir dabar jo nebėra!...

Kostas Kilikevičius — Minotų žentas — antrus metus tarnaująs Kanados kariuomenėje, — jau tapo išgabentas į Europą. Prieš man apleisiant Minotus, tą rytą atėjo telegrama, kad Kostas pasiekęs Europą. Veikiausiai ir jis neužilgo bus fronte.

(Bus daugiau)

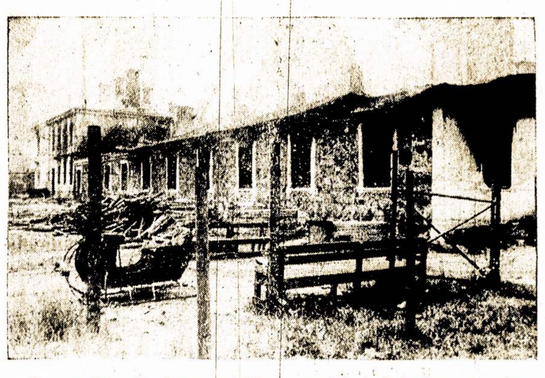

Panevėžys. Čia buvo vokiška stovykla belaisviams raudonarmiečiams — kankinimų ir žudynių stovykla. Vokiečiai traukdamiesi iš miesto padegė stovyklą, norėdami paslėpti savo nusikaltimų pėdsakus. —L. P. T. KOMITETAS.

Omar Nelson Bradley

Leitenantas - Generolas Omar Nelson Bradley buvo Eisenhower'io šiais metais paskirtas vadovauti Amerikos lauko pulkus (ground forces) Europos invazijai. Visuomenei jo vardas buvo nepažįstamas. Bet jis buvo gerai žinomas kareiviams Šiaurės Afrikoj, kurie jam tarnavo. Jo pasisekimai Afrikoj jam padėjo gauti šį paskyrimą. 1943 m. Bradley buvo Gen. Eisenhowerio pagelbininkas Šiaurės Afrikoj. Kada Amerikos antrasis korpusas kovėsi Tunisijoje, jis buvo paskirtas prie Gen. Patton. Patton yra tankų ekspertas. Frontai pasikeitė nuo lygumos į kalnus. Patton buvo paskirtas į Siciliją.

Po Bradley vadovyste, garsusis kalnas 609 buvo užpultas ir priešas buvo nustumtas ligi Bizerte. Pagarsėjusio Afrika Korps vokiečių generolas paprašė kautynių paliaubos, kad susitarti dėl sąlygų. Generolo Bradley atsakymas buvo "besąlyginis pasidavimas." Daugiau negu 25,000 belaisvių buvo paimta. Kartu su Britų pulkais amerikiečiai užėmė Bizertę ir Tunisiją.

Gen. Alexander, anglas, kuris vadovavo tą žygį, pasiuntė Gen. Bradley sekamus žodžius — "Gerai atlikta... Jūsų korpusas puikiai pasirodė, ir aš reiškiu padėką visiems jūsų karininkams ir kareiviams."

Kalbėdamas apie žygį, Bradley atsakė — "ginklai ir artilerija gali būti kuo geriausi, bet pėstininkai nustato kovos eigą. Pėstininkai sutinka priešą ir jį sunaikina."

Iš Šiaur. Afrikos ir antrojo U. S. Korpuso Gen. Bradley perkeltas į Siciliją.

Gen. Bradley gimęs Missouri valstijoj. Jis dabar yra 51 metų. Jo tėvas mirė, kada jis buvo tiktai 13 metų. Jis baigė West Point Akademiją 1915 m. Būdamas tenai, jis pasižymėjo sportuose. Jam patinka golfas, medžioklė ir žuvavimas. Kada jis pavargęs ir nori pamiršti darbą, jam patinka lošti kortom ir išrišti matematikos problemas. Jis turi puikią atmintį. Kada nutaria ką daryti, jis niekad nepakeičia savo nusistatymo.

Bradley nerūko ir retai geria.

Jis niekad neužsikarščiuoja. Savo karininkus atsargiai išrenka ir jiems duoda pilną valią. Jis Britams irgi patinka. Jo vyrai jį vadina "Doughboys' General."

Jo kareiviai pasakoja vieną incidentą. Vieną dieną Sicilijoj jis kalbėjo su suimtu vokiečių karininku, bandydamas iš priešo gauti kokių nors informacijų. Netyčiomis vieno amerikiečio šautuvas ekspliodavo. Bradley atsisukęs į kareivį sakė — "kitą kartą būk atsargesnis."

Bradley pirmas paskyrimas buvo Washington valstijoj, ir iš ten buvo perkeltas į Arizoną netoli Meksikos rubežiaus. Išbuvo Arizonoj iki 1917 m. kada grįžo į Washingtoną. 1918 m. jis buvo miltaris profesorius South Dakota State College. Sekamus keturis metus jis profesoriavo West Point. Vėliaus pats mokėsi Infantry School Fort Benning, Georgia. Jo pirmas užjūrinis paskyrimas buvo Hawaii salose. 1927 m. viršininkas National Guard and Reserve.

Grįžęs į Suv. Valstijas, Bradley įstojo į Command and General Staff School, Fort Leavenworth, Kansas. Jis domėjosi taktika. Tapo galva Generalio Štabo War Departmente. Trims metais vėliau buvo komandantas Fort Benning Infantry School.

Bradley buvo pirmas iš jo klasės — ir toj klasėje buvo Gen. Eisenhower — būti paskirtu Brigadier General. 1942 m. jis komandavo ir lavino pulkus Louisianoj.

Po Sicilijos kovų, trumpam laikui jis grįžo į Suv. Valstijas. Gen. Bradley vadovauja mūsų pulkam Francijoj. Jis pasitiki savo kareiviais ir kareiviai pasitiki juom.

FLIS

Naminis Frontas

Europos Fronto Kariai Irgi Perka Šeštosios Karo Paskolos Bonus.

Washingtonas. — Iždo Sekretorius Morgenthau paskelbė Gen. Eisenhowerio laišką, iš kurio matyti, kad nepaisant to fakto, jog jo ir jo karių svarbiausias tikslas yra suvaryti vokiečių pulkus į Reino sieną, Šeštosios Karo Paskolos Vajus turi didelį pasisekimą jo karių tarpe.

Į Prezidento Roosevelto ir Sekretoriaus Morgenthau laiškus, karo bonų platinimo reikalu Europos mūšio arenoje, gen. Eisenhoweris, savo lapkričio 14 dienos laišku, taip atsako:

"Mielas Pone Sekretoriau:

"Tamstos ir Prezidento laišku, Karo Bonų Vajaus šiose apylinkėse platinimo reikalu labai plačiai pasinaudosime. Aš tikiuosi susilauksiąs gerų vaisių, nors, žinoma, yra gana sunku šiuo metu pasiekti kiekvieną karį, kai esame kontakte su priešu tokiame plačiame fronte.

'Bet kuriuo atveju, aš nuoširdžiai tikiu, kad sekanti Karo Paskola praeis greitai ir, žinoma, mes bandysime čia atlikti savo dalį.

'Būsiu dėkingas, jei Tamsta painformuotumei Prezidentą, kad mes visomis priemonėmis paremsime vajų."

"Nuoširdžiai,

"Dwight D. Eisenhower"

Aštuoni Patarimai Kurui Sutaupyti.

Washingtonas. — Petrolijaus vice-administratorius, Ralph K. Davis, pataria visomis priemonėmis taupyti kūrenamąjį aliejų, kad ilgiau išlaikytumėme turimąsias atsargas. Patarimai yra šie:

1. Nevartoti virtuvinių krosnių namų apšildymui.
2. Naudoti kaip galima mažiau karšto vandens. Nevartoti tekančio karšto vandens lėkščių ir rankų plovimui. Nešildyti ir nenaudoti daugiau vandens, negu būtina.
3. Šildant namą, uždaryti nenaudojamus kambarius.
4. Šildyti kambarius židinių (fireplaces) kūrenimu.
5. Kad šilima neišeitų pro stiklą, įstatyti dvigubus langus ir duris.
6. Aukštų (attic) grindis insuliuoti mineralinėmis vilnomis ir panašiomis medžiagomis.
7. Kur tik galima, insuliuoti namų išorines sienas.
8. Apkamšyti langus ir duris, kad nebūtų pūtimo.

3—Namų frontas

Karo Išlaidas Mokėsime Net ir Pergalei Atėjus

Washingtonas. — Mums visiems žinoma, kad iki karo laimėjimo dar toli, ir gal praeis mėnesiai, metai ar du, iki mūsų karinės pajėgos laimės pergalę, dėl kurios taip narsiai kovoja. Mūsų priešai Europoje yra atkaklūs kovotojai, o ir Japonijos dar neužgulėme pilnomis jėgomis.

Net ir tuo atveju, jei pergalė ateitų rytoj, kurį laiką prieš mus dar stovėtų didelė pareiga apmokėti, maitinti, aprengti ir gydyti savo karius, nes demobilizaciją neįmanoma įvykdyti staiga.

Tad, kad darbas eitų sklandžiai iki pat galo, mes visi esame prašomi visomis išgalėmis paremti Šeštąjį Karo Paskolos Vajų.

Nuo Sifilio Nukenčia 40,000 Kudikių į Metus

Washingtonas. — Paul V. McNutt, Federalinio Saugumo administratorius, pareiškė, kad 25 organizacijų atstovės, įsitikinusios, kad prostitučių atskyrimas neįstengia apsaugoti visuomenės nuo venerinių ligų, kreipėsi į krašto visuomenę padėti surasti būdų prostitucijai ir lytiniam palaidumui sustabdyti. Minėtųjų atstovių atsišaukimas, kviečiantis prie vieningos paramos ir visuomenę apšviečiamo vajaus, atspausdintas knygelėj **"Meet Your Enemy — Venereal Disease".** Knygelę išleido Federalinė Saugumo Agentūra.

Pasiremiant Karinės Prievolės Įstaigos tyrimais, patirta, kad 1941 metais sifiliu užsikrėtusių buvo virš 3 milijonų, 200 tūkstančių Amerikos gyventojų.

Kasmet sifiliu miršta vidutiniai 18 tūkstančių žmonių.

Kasmet sifilis nužudo virš 30 tūkstančių negimusių kūdikių, o ta liga užkrėstų gimsta apie 40 tūkstančių kūdikių.

Nuo sifilio apakusių bei išėjusių iš proto gydymui kas metai išleidžiama apie 41 milijoną dolerių. OWI.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo **Dr. J. J. KAŠKIAUČIUS**

VITAMINAI, KRAUJAS, BAKTERIJOS

Mokslininkai, laboratorijų tyrinėtojai susekė, jog stoka vitaminų atima kraujui tūlus jo ypatumus. Kaip žinoma, baltosios kraujo celės (baltakūniai, **white blood corpuscles, leucocytes**) ryja ir naikina bakterijas. Tie leukocitai yra fagocitai (**phagocytes**), t. y. bakterijų ryjikai.

Tačiau tokis baltųjų kraujakūnių veiklumas ir gabumas bakterijas naikinti sumažėja dėl **vitaminų stokos.** Todėl bet kokia bakterinė liga arba apsikrėtimas lengviau ir greičiau įveikia organizmą, ir žmogus greičiau suserga. Tuo, bent dalinai ir galima išaiškint, kodėl kiti dažnai serga, o kiti išlieka sveiki — bakterijos jų neįveikia.

Vitamino B dalelė **nikotinė rūkštis (niacin, nicotinic acid)** suteikia **raumenų audiniams** daugiau veiklumo ir gabumo trukčioti ir sąlydžiai, sutartingai veikti. Tokia raumenų koordinacija reikalinga kokiam smulkiam, sudėtingam darbui.

Kai kurie smarkieji **vaistai** permuša tūlų **vitaminų** veikimą. Yra gerai patirta ir nustatyta, jog **sulfanilamidas** sustabdo **vitamino B** besigaminimą iš žarninių bakterijų. Paprastai, jeigu maistas ir neturi šito vitamino, žmogus vis viena nesuserga dėl jo stokos jo maiste, nes jam žarnų bakterijos pagamina to **vitamino B,** nedidelį kiekį. Jeigu tokiam žmogui, jam vis tebevartojant maistą be to **vitamino B,** duoti sulfanilamido, tai sulfanilamidas apslopina bakterijas, ir jos nebegamina to **vitamino B,** — todėl žmogus greit iš to suserga **avitaminozo B,** liga.

TALKON LIETUVAI

Pilna Septintojo Siuntinio Atskaita

Tuojau po išsiuntimo Septintojo Siuntinio buvome paskelbę tiktai rupią joje sudėtį. Dabar paduodame pilną surašą, kokių dovanų kiek įėjo į Septintąjį Siuntinį, taipgi tų dovanų paviršutinį apkainavimą. Pavyzdžiui, beveik neįmanoma pilnai apkainuoti devėtus daiktus —vieni jų labai geri, didelės vertės, kiti daug mažesnės vertės.

Surašą paduodame angliškai. Jis yra toks:

PIRKTA

829 pr. Womens & Childrens 4 Buckle Rubber Overshoes vertės	$829.00
1600 Ready cut Half-soles (rubber & leather)	278.16
238 ¼ lbs. top and sole leather	182.70
4428 pr shoe laces	57.55
257 pr. shoes	376.00
125,000 sewing needles	245.00
8,000 pcs or 2½ tons large Ivory Soap ir 5,000 pcs or 2½ tons 1 lb. bars Naptha Soap	1,000.46
1,000 Womens & Girls Sweaters	1,250.00
500 Mens & Boys sweaters	750.00
500 Mens and Boys Knitted caps	291.66
1,000 Mens Undershirts (25% wool)	1,166.66
1,000 Mens Long Underdrawers (25% wool)	1,166.66
1,406 prs. Mens Trousers	4,223.10
449 Mens Sport and Dress Shirts	374.17
31 coats (Mens)	54.25
36 Boys coats	94.00
168 prs. Boys Knickers	168.00
24 pr. Boys Underwear	24.00
Pirkta už	$12,531.37

SURINKTA IR AUKOTA

Per Trubitz Co.	
35 Rain Coats	105.00
ir 34 pr. Mens Trousers	68.00
Kiti:	
4,671 prs. Repaired and 2nd Hand Shoes	7,016.00
158 Regulation RWR Kits	553.00
220 cans Ass'td Canned Goods	30.00
1,190 lbs Mens Light Clothing	1,011.50
6,380 lbs. Mens Outer Clothing	5,423.00
6,044 lbs. Womens & Childrens Outer Clothing	5,137.40
10,270 lbs. Womens and Childr. Light Clothing	8,729.50
Aukota už	$28,073.40

Visų dovanų vertė $40,604.77

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetas.
417 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

DARBO ENTUZIAZMAS LIETUVOJE GELEŽINKELIEČIŲ SEKMADIENIO TALKOJE

(Korespondento įspūdžiai)

Vilnius. — Rugpjūčio 20 diena. Sekmadienio rytas. Dangus žydras: nei vieno debesėlio. Šiandieną Vilniuje poilsio diena. Bet apie 9 valandą gatvėmis stoties link traukia geležinkeliečių surikiuotos kolonos. Stoties aikštėje jos sustoja. Čia orkestras groja maršus. Žmonių vis daugėja ir daugėja. Iki 10 valandos dar yra laiko. Orkestras užgroja valsą. Jauna ir šmaikšti geležinkelietė sušuko: "Jaunieji, pas mane šokiui!" Pradėjo suktis poros. Vilniaus stoties aikštėje šokamas valsas! O juk dar taip nesenai čia krito bombos! Bet ne linksmintis čia šiandien susirinko geležinkeliečiai. "Šiandien geležinkeliečiai visi kaip vienas išeina į sekmadienio talką," — taip byloja stoties fasade plakatas. "Tegyvuoja Tarybų Lietuva!" "Socialistiniu darbu atstatysime mūsų transportą sekmingam Raudonosios Armijos tiekimui viso to, kas padės kuo greičiausiai sutriuškinti fašistinius grobikus!" — puošia šūkiai stoties pastatus.

10 valandą susirinko 4000 geležinkeliečių darbininkų ir tarnautojų. Brigados apsiginklavo kastuvais, šiūpeliais, laužtuvais, neštuvais, grėbliais, šluotomis ir išsiskirstė prie darbų. Prekių, keleivių stoties rajonuose ir dirbtuvėse užvirė karštas darbas. Vyrai metė švarkus ir atsiraitojo rankoves. Tikras darbo skruzdėlynas! Čia vilko pabėgius, begius, geležies laužą, plytas, žemes. Vieni kėlė nuvirtusius vagonus ant bėgių, kiti reguliavo bėgius, treti lygino bombų išmuštas duobes. Perone orkestras drožia maršus. Jaunas geležinkelietis, Herkuleso muskulais, muzikos pagautas švaistė, kaip pliauskes geležinius pabėgius. Orkestras aplanko visas brigadas. Tokį darbo entuziazmą aš mačiau pirmą kartą.

Jaunimo darbo pabarėje groja orkestras. Čia skamba daina. Čia darbas tirpte tirpsta. Čia užtinku ir sieninio laikraščio redakciją. Ant pabėgių geležinkelietis-menininkas rašo puošnų "Kovos lapelį" Nr. 1 su šūkiu: "Mirtis vokiškiesiems okupantams!". Menininkas spalvuotais pieštukais vikriai vedžioja grakščias raides.

Laikrodis rodo lygiai 14 valandą. Brigados grįžta į susirinkimo vietą. Ir štai, darbo rezultatai: išleista iš smulkaus remonto 2 garvežiai, sumontuota dirbtuvėse 15 motorų, sukrauta į štabelius metalinių pabėgių 500 štukų, surinkta 200 tonų bėgių, 12 platformų geležies laužo, 15 platformų šiukšlių, stoties aikštelėje užlyginta 2 duobės, sutvarkyta 4,5 km kelio. Talkos dalyviai uždirbo 27,700 rublių. Tą sumą jie įnešė į šalies gynybos fondą.

Po bendrų pietų geležinkeliečiams buvo rodoma filma "Ji gina Tėvynę." Vakare jaunimas talkos proga suruošė šokius su alučiu.

J. Kasčiūnas.

Mano Pergyvenimai Kauno IX-tam Forte

(Buvusio kalinio pasakojimas)

Šitais metais birželio 28 d. gestapo agento Kaune, ties miesto sodu, buvau išprovokuotas ir įduotas gestapui.

Patalpino Kauno Sunkiųjų Darbų Kalėjime be tardymo. Areštą atliko lietuvis gestapininkas drauge su vokiečiu, matomai repatriantu, nes ir pastarasis geriau kalbėjo lietuviškai negu vokiškai. Įdavęs mane agentas taip pat buvo draugе areštuotas, bet gestapo rūmuose buvom atskirti ir, kaip vėliau sužinojau, jis tą pat dieną buvo paleistas namo, o už mano išprovokavimą gavo 300 markių. Tardymui iškvietė tik liepos 3 dieną ir negalėdami man primesti jokio nusikaltimo, pažadėjo po poros dienų paleisti. Skaičiau ne tik dienas, bet ir valandas, laukdamas paleidimo.

Nežinau, kodėl buvau uždarytas į tokią kamerą, kurios durys būdavo visuomet atdaros ir veik kasdien į kamerą atnešdavo 10 ir daugiau litrų samagono. Kalėjimo maisto veik niekas nevalgydavo. Tai buvo "inteligentų" kamera, kurioje sėdėjo visi policijos, saugumo, gestapo valdininkai ir vienas antras lietuvis karininkas. Gyveno geriau negu už kalėjimo grotų ir neaišku kokiais tikslais jie sėdėjo. Privilegijas ir teises turėjo didesnes, negu patys kalėjimo tarnautojai.

Jau sėdėdamas kalėjime kasdien per langą matydavau, kaip iš kalėjimo kasdien išveždavo po keletą pakartųjų politinių kalinių lavonų. Be to, kiekvieną dieną kalėjimo kieme būdavo surenkama prie vartų grupelė iš dešimties ir daugiau žmonių. Matydavau, kaip atvykusieji gestapininkai surišdavo jiems 5 m/m storio viela užpakalyje rankas, ir suverdavo visus ant vienos ilgos vielos. Po to sunkvežimiais kažkur išveždavo ir jie daugiau jau į kalėjimą nebegrįždavo. Kiti kaliniai laukdami savo eilės kalbėdavo, kad tai vežama šaudyti. Tokių nelaimingųjų tarpe vieną dieną pasirodė dvi jaunos mergaitės ir sena motina, kaip vėliau iš kitų pasmerktųjų sužinojau, tai buvo Obelienių šeima, kažkur nuo Veliuonos, pasmerkta mirti už rarijo siųstuvo ir Raudonosios Armijos karių laikymą. Tėvas jau buvo anksčiau sušaudytas. Tiek motina, tiek abi dukrelės laikėsi išdidžiai ir šaltai.

Man belaukiant paleidimo, liepos mėn. 5 d., kalėjime gautas įsakymas, kad visi, kas randas vokiečių gestapo, lietuvių saugumo ir lietuvių kriminalinės policijos žinioje, turi susirinkti savo daiktus ir išeiti kieman. Kadangi ėjo gandai, kad Vilniaus visas kalėjimas paleistas, be to ruošiamasi šiomis dienomis paleisti ir Kauno, gerai nepažindamas vokiečių klastos, išbėgau pirmas, net savo daiktus palikęs, nors kiti stengėsi blaškytis ir kažko delsė su išėjimu. Išėjęs kieman supratau, kad mano smarkiai apsirikta, nes čia pilna gestapininkų su automatais. Iš kalėjimų bylų buvo šaukiama pavardėmis, iššauktieji žmonės atskiriami. Iššaukė ir mane. Sudarius reikiamą grupę buvome varomi laukan, čia prie vartų pastatytas brezentu dengtas sunkvežimis. Mickevičiaus gatvė taip pat pilna gestapininkų, keletas sunkvežimių ir daugybė lengvų mašinų. Į pastatytąjį prie vartų sunkvežimį tuojaus įsakoma visiems sulipti, o senesniems, skubiai negalintiems įlipti "padedama" šautuvo buože į nugarą. Sunkvežimyje įsakoma visiems suklaupti, rankas laikyti užnugaryje ir galvas nulenkus niekur nesidairyti. Įsakymai duodami vokiečių kalba, o jos nesuprantantiems "vertimai" lazda ar šautuvo buože nugaron arba galvon. Visiems sulipus mašinon, sulipo septyni gestapininkai laikydami rankose parengtus automatus ir pistolietus. Sunkvežimis pavažiavo prie kito su aukomis sunkvežimio ir sustojo. Palaukė, kol dar keletą sunkvežimių pripildė ir pradėjo kelionę. Nors žmonės ir nebuvo praleidžiami Mickevičiaus gatvę, nieko apie šią mūsų ekspediciją nežinojo, bet nujautė, kad kažkas yra negero. Kitose gatvėse buvo pilna žmonių ir šią koloną lydėjo. Kur mus veža, negalėjome matyti. Iš karto ne vienas manėme, kad į Kauno aerodromą šaudyti, bet pajutome, kad dažnai daromi įvairūs posūkiai, vėliau kad važiuojame ne plentu, bet keliu. Pagaliau mūsų kolona sustojo. Gauname skubiai įsakymą išlipt ir tekiniems bėgti pro dureles. Įsakymas patvirtinamas lazdomis ir šautuvų buožėmis. Rajonas, kuriame sustojome, pilnas lengvų automašinų, visur matyti daug stipriai ginkluotų ir su šunimis gestapininkų.

Įbėgus pro duris, iš prie sienos prikaltos lentos sužinome, kad tai garsusis devintas fortas. Kieme išrikiavo dar po stipresne sargyba, po keturis prie sienos. Senesniuosius ir, bendrai, skubiai neišpildžius įsakymų pradėjo daužyti. Manėme, kad čia prie sienos tuojau ir būsime sušaudomi. Bet mus visus suskaitė ir daužydami suvarė į forto kameras. Vėliau atėję ginkluoti lazdomis gestapininkai, daugumoje kalbantieji lietuviškai, padarė kratas: atėmė diržus, petnešas, laikrodžius, peilius, pinigus, geresnius batus ir visa, kas tik buvo vertingesnio. Su žmonėmis nei kiek nesiskaitė, darydavo kas jiems tinkama. Kratas per parą darydavo po keletą kartų. Taip mus laikė neduodami nei maisto, nei vandens, nei kur atlikti gamtos reikalus. Iki liepos 7 dienos atveždavo žmones iš kitų Lietuvos kalėjimų. Liepos 7 d. pietų laike vėl gauname įsakymą skubiai susiimti daiktus ir visiems išeiti kieman. Daiktus visi meta kur kam papuola, kiti visai naikina, nes visi laukiame sušaudymo. Skubiai daromi užrašai kalėjimo sienose, dar kiti ant surastų popiergalių rašo laiškelius ir meta į šiaudus, kad kas nors radęs praneštų namiškiams. Išvaroma kieman su stipria apsauga, kiekvienas palydėtas lazdos smūgiu. Čia išsirikiuojama, atvyksta aukštieji gestapo pareigūnai su vokiška išpera, išaugusia Lietuvoje — a d v okatu Lichtenšteinu priešakyje. Pirmiausiai iš išrinktųjų iššaukiama pagal sąrašus kelios dešimtys asmenų, kurie išvaromi kitan kieman, ir dar nebaigus visus rūšiuoti, jau girdisi už forto sienos pistoletų šūviai. Vėliau dar iššaukiama vienas - antras gestapo tarnautojas ir keletas asmenų, kurie padalinami į dvi grupes. Kas su šiais buvo padaryta, paliko paslaptyje. Baigus šaukti iš sąrašų, aukštieji gestapininkai pradeda kiekvieną klausinėti, už ką areštuotas ir po keleto atsakymo žodžių siunčia į grupes "A", "B," ir "C". Mat iš visų sudaromos trys grupės. Matome, kad į grupę "A" skiriami du tarybiniai partizanai, keletas gen. Plechavičiaus rinktinės karių ir šiaip asmenų. Į grupę "B" taip pat panašūs žmonės, ir į grupę "C" — įvairūs kriminaliniai nusikaltėliai, buvusieji gestapo, policijos pareigūnai ir lietuviai kariai. Dokumentų, nei bylų niekas nežiūri ir pas suimtuosius jų ir nėra. Patikima vien žodžiais. Plėšikas pagal norą patenka grupėn "C", pirmu kart apsivogęs vaikutis grupėn "A". Patį apklausinėjimą ir skirstymą į savo rankas paėmęs advokatas Lichtenšteinas. Kaip vėliau teko sužinoti iš kitų pasmerktųjų, Lichtenšteinas, spekuliuodamas per gestapą žmonėmis, iš to darydavo gerą biznį. "Grupes" "A" ir "B" patalpino pirmo aukšto kamerose, o grupę "C" antrame aukšte. Tuo metu į forto kiemą vis dar buvo atvežami nauji žmonės, bet jų retas kuris įeidavo į kameras. Daugiausia po naujų žmonių atvežimo, pasigirsdavo šūviai ir tie žmonės dingdavo. Tik likusieji pasakodavo, kad matę kieme naujas rūbų krūvas. Prasidėjo ir mūsų grupių likvidavimai kameromis. Iš ryto iššaukdavo vieną kurią nors kamerą, po 10 minučių šūviai, ir vėl viskas ramu, išskyrus gestapininkų koliojimus ir mušimus. Tik po tokios ekzekucijos įvykdymo, praslinkus valandai ar daugiau, užuodi neskanius dūmus, kurie būdavo jaučiami iki sekančios dienos ryto. O kitą dieną vėl tas pats ir taip visa procedūra tęsėsi iki galutinio "A" ir "B" grupių likvidavimo. Be to dalinai buvo sunaikinta ir "C" grupė. Kiekvienas laukėme greitesnio sušaudymo, nes iš šio pragaro nesitikėjome gyvi išeiti. Kiekvienas gestapininko — saugojančio mus — žingsnis, kiekvienas rakto suskambėjimas sukeldavo mus visus ant kojų. Atrodydavo, lyg jau mūsų gyvenimo valandos suskaitytos, bet nurimus atrodydavo vėl esame naujai užgimę. Vieną dieną atvyksta ir į mūsų kamerą aukštieji gestapo pareigūnai, tik jau be advokato Lichtenšteino, visus išrikiuoja ir vienas įėjęs į kamerą įsako būti dėkingais vokiečių reichui, nes, girdi, esame amnestuojami ir šiandien ar rytoj būsime iš forto paleidžiami. Galėsime grįžti prie savo darbo. Ši žinia mumis per daug nedžiugino. Neatsirado nei vieno, kuris taip lengvai vokiečių gestapu pasitikėtu, ypač po tokių pergyvenimų. Ir tikrai mūsų neapsirikta, nes po šios 'amnestijos" dar ne vienas buvo išvežamas šaudymui iš mūsų kameros.

Paskutiniuoju laiku vokiški šunys - smogikai, repatrijantai kažkur dingo. Buvo manyta, kad išvyko į savo išgarbintą "faterlandą."

Pradėjo girdėtis patrankų gaudimai, dažnai pasirodydavo tarybiniai lėktuvai. Kildavo vilties kibirkštėlė gyventi, išsivaduoti, bet tas atrodė tik gražiu sapnu. Naktimis tolumoje matydavome gaisrų pašvaistes. Atrodė netoli išvadavimas. Vėl lyg iš numirusių atsikėlę, grįšime į savo namus, prie savo šeimų, kurioms jau seniai buvome mirę. Kasdien ir kasnakt laukdavome, lyg kokio stebuklo, partizanų, kurie mus išlaisvintų. Laukdavome ir bombardavimo iš lėktuvų, tuomet tikėjomės bent kokiam išlaisvinimui. Sklido gandai, kad fortą perims vokiečių kariuomenė, o mes turėsime apleisti gimtinės laukus ir išvažiuoti Vokietijon. Tam jau buvo parengti ir vežimai.

Vieną naktį mus visus prikėlė kažkokis baisus riksmas kieme ir visi matėme, kaip gestapininkai daužė kažkokius du vyriškius, kurių vienas vis minėjo Antano vardą, o rytą abu sukruvinti ir sudaužyti buvo išvaryti iš kamerų, pasigirdo du šūviai ir visą paslaptį nusinešė amžinybėn.

Tuo metu, kai mus išvežė į 9-tą fortą, Kauno kalėjime irgi buvo atliekamos tam tikros egzekucijos. Čia kalėjimo komisaras su gestapininkais kalėjimo kamerose iššaudė taip pat gana daug nekaltų žmonių.

IX forte viso per tas kelias dienas buvo sušaudyta virš 1,000 žmonių, neskaitant Kauno kalėjime pakartųjų ir sušaudytų žmonių.

Vėliau dingo iš forto kiemo krosnis lavonų deginimui, kuri buvo perkelta į kitą kažkurį fortą. Mus pradėjo vežti apkasus kasti prie Garliavos, bet "globa" buvo ypatinga. Keturiems žmonėms buvo skirtas vienas karys, o dviems tokiems kariams 1 gestapininkas,

(Tąsa 5-me puslapyje)

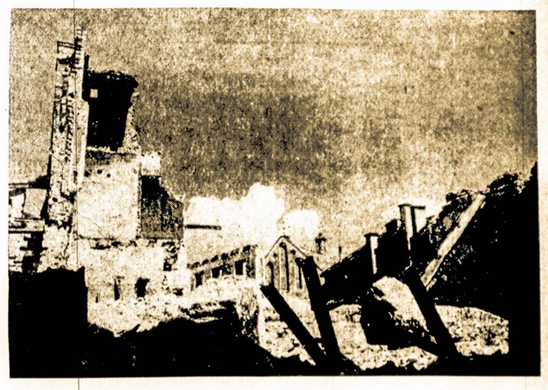

Susprogdinti namai getto rajone Vilniuje. Vokiečiai suėmė ar išvarė tų namų gyventojus, kad uždaryti getto žydai neturėtų jokių ryšių su pasauliu. —L. P. T. KOMITETAS.

Lengvai galima sužavėti vyrą jūsų gyvenime, įteikiant jam ADAM DOVANOS CERTIFICATĄ, priimamą už pilną vertę bile kada kiekvienoj Adam krautuvėj, kur jis gali pats pasirinkti numerį spalvą ir madą. Adam Skrybėlių kaina nuo $3.45 iki $10.00.

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 30 dieną įvyko Laisvės Choro mėnesinis susirinkimas, kuriame narių dalyvavo nedaug, bet daug svarbių tarimų atliko. Vienas iš svarbiausių, tai nutarta nupirkt War Bonds net už $225.00. Reiškia $300 vertės War Bonds. Antras, tai nutarta paaukot $25.00 dienraščiui Laisvei 25 metų sukakties proga. Ar gali kas išdrįsti sakyti, kad Laisvės Choras neveikia?

Trečia, nutarta paaukot dėl Meno Sąjungos $10 ir užsimokėti metinę duoklę. Čia irgi Laisvės Choras gražų darbą atliko paaukodamas dėl dailės reikalų.

Išrinkta komisija, kuri rūpinsis tuojau po naujų metų surengti vakarienę, kad atpildžius išlaidas.

Laisvės Choras greitu laiku perstatys du veikaliukus, vienas tai yra "Anapus Nemuno." Šiame lošime aktoriai — B. Muleranka, J. Kazlauskas, Mukienė ir V. Brazauskas. Antras veikaliukas, tai yra "Velnias Statinėj" operetė. Aktoriai bus Lee S. Makaveckas, F. J. Repšys ir C. Vilkas. Lošimo diena bus geritu laiku paskelbta per dienraštį Laisvę. Aktoriai, kurie turite paėmę roles, stenkitės, kad mūsų visas darbas išeitų kuo geriausiai.

Ne pro šalį pastebėti, kad gruodžio 28 d. visi choro nariai dalyvaukite, nes bus svarbus susirinkimas.

L. Ch. korespondentas
F. J. Repšys.

Iš LLD 68 Kp. Mitingo ir Jaunuolės Nelaimė

Gruodžio 11 d. įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos 68 kuopos priešmetinis susirinkimas. Narių atsilankė nedaug, bet susirinkimas buvo gyvas ir padarė kelis svarbius tarimus.

Parengimų komisija pranešė, kad seniai pageidaujamas parengimas įvyks nedėlioj, gruodžio 31 d., Laisvės Choro Svetainėje. Parengimas bus kartu ir naujų metų pasitikimas, su gera programa. Bus skanių valgių ir tinkamų gėrimų. Dalyvaukite, nes kuopos iždas jau beveik tuščias, o pinigai yra reikalingi. Dalyvaukite, gražiai laiką praleiskite ir paremkite kuopą.

Nutarta parsitraukti 75 kopijos Vilnies kalendoriaus platinimui 1945 metams.

Skaitytas laiškas iš centro, kuriame keliami keli svarbūs klausimai. Plačiausiai kalbėta apie vajų gavimui naujų narių. Kuopą paskyrė tris dovanas tiems, kurie gaus naujų narių į mūsų kuopą. Dovanos yra: Pirma $5, antra $2.50 ir trečią $1. Taigi, draugės ir draugai, dabar mes turime stoti į darbą gavimui naujų narių, kad pravedus centro pasiūlymą gauti visoj organizacijoj 1,000 naujų narių per būsimus šešis mėnesius laiko.

Plačiai aptarta siūlomas šaukti Antras Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas, kuris daugiau paakstintų žmones prie demokratinio veikimo. Turint mintyje tą, kad Pirmas Suvažiavimas daug davė, pasisakė už reikalą tokio suvažiavimo.

Valdyba 1945 metams išrinkta sekama: organizatorius P. Giraitis, fin. raštininkas B. Muleranka, protokolų raštininkas W. Brazauskas, iždin. F. Repšys, knygius O. Lopata.

Anną Baltulioniukę patiko nelaimė. Apsilpo jos regėjimas ant abiejų akių. Mergina yra pačiame gyvenime, apie 23 m., graži, mandagi, moka su visais pasikalbėti ir sugyventi. Ji myli lietuvių dainas, kaip laikas pavelino priklausė prie Laisvės Choro, dalyvavo teatrų lošime, gražiai lietuviškai kalba.

Per du pastaruosius metus ji dirbo orlaivių gaminimo fabrike už peržiūrėtoją (inspektorką). Jos darbas buvo prie labai šviesių elektros šviesų. Gal būti tie aštrūs spinduliai ir nusilpnino akis. Jos akys atrodo, kaip sveikos, bet negali matyti ir tiek. Daktarai kol kas nesuranda tikros priežasties, bet mano, kad po ilgo poilsio akys atsitaisys.

Man pasikalbėjus su Onute, ji nenustoja vilties atgauti regėjimą ir tas gal būt daug pagelbės jai atgauti regėjimą.

Jos tėvas, J. Baltulionis, pereitais metais buvo patekęs į automobiliaus nelaimę. Jis visus skausmus nugalėjo ir dabar jau yra sveikas ir vėl dirba karišką darbą karo pergalei. Linkiu ir Onutei greitai pasveikti ir vėl su mumis visais kartu veikti.

Gruodžio 5 d. Laisvėj buvo pasakyta, kad Frank Repšys sveikino Lietuvos žmonių išlaisvinimą su auka $20, o turėjo būti **Feliksas J. Repšys.** Klaidą pataisau ir drg. atsiprašau.

W. B.

Atsakymas į J. Kazlausko Pastabą

Laisvės No. 288 tilpo d. J. Kazlausko pastaba, kas link mano aprašymo apie Mrs. J. Krischus mirtį, tilpusį Laisvėj, 272 numeryj. Čia matau reikalą pataisyti klaidą ir paaiškinti, kad ten turėjo būti sekamai:

Lapkričio 4 d. mirė draugė J. Krischus, žmona Petro Krischiaus, nuolatinė dienraščio Laisvės skaitytoja ir darbininkiškų parengimų rėmėja. Tiesa, paskiausiu laiku ji mažai lankydavosi į parengimus, tur būt, dėl darbo sąlygų. Velionė J. Krischus ilgą laiką nesijautė gerai, pora mėnesių atgal sunkiai sirgo karštlige ir tuo pat sykiu paralyžius buvo atėmęs kalbą, tris dienas negalėjo kalbėti ir žmonių nepažino. Vėliau pasitaisė, bet ne visai jau kaip reikia. Mirė nuo aukšto kraujo spaudimo Hartfordo ligoninėj. Paliko nuliūdime vyrą ir jaunamečius vaikus — sūnų ir dukterį, seną motinėlę, daug giminių Amerikoj, tris brolius ir dvi seseris Lietuvoje.

Velionė seniau retkarčiai ateidavo į parengimus, kaip tai teatrus, koncertus ir prakalbas. Aš patarčiau d. J. Kazlauskui pamislyti, tai tikrai atsiminsi, kad yra matę ją mūsų darbininkiškuose parengimuose.

Kada aš nueidavau pas Krischus į užeigą (aludę) su mūsų parengimų tikietais dėl Russian War Relief ar kitais, tai velionė pati pirkdavo ir padėdavo pakalbinti žmones, kad jie pirktų. Tą ir drg. L. Žemaitienei sakiau, kad drg. Krischus padeda parduoti tikietų, kada Žemaitienė pardavinėdavo tikietus. Ar tai tokis elgėsis nėra rėmimas darbininkiškų parengimų?

Kada praeitą metą turėjome spaudos parengimą, tai paprašiau pas P. Krischus aukų ir jis aukavo $1. Paprašiau drabužių Lietuvos žmonėms, tai surinkęs drabužių ir atvežė. Aš tikiu, kad P. Krischus neasisakytų paaukoti, kad jeigu kas paklaustų ir kitiems svarbiems reikalams, tik mes nebūkime tokie pasipūtę, tai visuomet daugiau laimėsime.

Viena iš Palydėjusių.

Nuo Red.: Šiuo ir baigiame visas pastabas tuo reikalu.

Portland ir Oregon City, Ore.

Visko Po Biskį

Mes, oregoniečiai, jau vieną siuntinį drapanų ir čeverykų išsiuntėme pagalbai Lietuvos žmonių, vardu Justo Paleckio į Vilnių. Pasiuntėme per Russian War Relief. Dabar jau antrą siuntinį ruošiame, kuris bus neužilgo siunčiamas. Prie to darbo daugiausiai darbuojasi J. Urbonas ir J. Stupuras.

Lietuvos žmonėms aukavo drapanų ir čeverykų daugiausiai sekamį žmonės: J. S. Žukai aukavo daug gerų ir naujų drapanų ir keturias poras visai naujų čeverykų, tai Žukas viso aukojo jau 8 poras čeverykų. Adomas Petrašiunas aukavo daug visokių drapanų, jų tarpe šešis naujus vaikams svederiukus, tai labai graži auka. W. R. Smalinskiai aukavo gražių drapanų ir Joe Motuzai paaukavo glėbį drapanų.

Taipgi daug ir gerų drapanų aukavo: S. D. Palinauskai, M. Yankauskas, J. Urbonas ir J. S. Stupurai. Tai taip mūsų kolonijos lietuviai nuoširdžiai gelbėja Lietuvos žmonėms, kuriuos hitlerininkai apiplėšė. Taip ir reikia, tai nuoširdžiai ačiu visiems aukavusiems ir diems, kurie prie šio prakilnaus darbo prisidėjo.

Čionai neseniai lankėsi karčivis kapralas A. Dudonis pas savo gimines laike savo poilsio. Jis čionai turi seserį—Ruth Dudonis, pusseserę Niną Betts, tetas F. V. Ulskius. Lapkričio 19 d. jo sesuo Ruth ir pusseserė Nina surengė surprise party. Dalyvavo gražus būrys svečių. Jie gražiai vakarą praleido, skaniai vaišinosi ir pabaigoj sumetė aukų jaunam kovotojui. Jaunuolis A. Dudonis gražiai lietuviškai padėkavojo. Gerai padarė Ruth ir Nina surengdamos parengimėlį. Linkiu laimingos kloties kovūnui.

Neseniai kapralas Stanley Karbanskis lankėsi svečiuose pas tėvelius S. D. Palinauskius, Oregon City. Tą padarė laike vakacijų-poilsio. Jo tėveliai, lapkričio 26 d., surengė jam išleistuvių vakarėlį. Susirinko gražus būrelis svečių, kurie, besilinksmindami, besisvečiuodami, jaunuolio reikalams sudėjo $41.50. Bet jaunas kovūnas paačiavęs aukotojams paprašė tą visą sumą perduoti pagalbai Lietuvos žmonių. Tai labai gražus kapralo Stanely Karbanskis ir nuoširdus pasielgimas, tai didelė parama Lietuvos žmonėms. Šiame vakarėlyje aukavo sekami svečiai:

John Samuolis $10.
J. S. Stupurai $5.
A. M. Bruchas $3.
W. A. Murphy ir J. D. Slizes po $2.50.
J. Matuzai ir S. D. Palinauskiai po $2.
S. O. Umbrazai $1.50.
Po $1 aukavo: J. Spomer, S. Delker, R. Dudonis, N. Betts, J. Žukas, J. Metley, F. Ulskis, L. Jezelskienė, J. Karbanski, P. Mikenas, J. Urban, E. Baltrušaitis ir Al. Mack.

Ačiu visiems aukotojams ir kapralui S. Karbanskiui už aukas! Visi linkime jaunam kovūnui Karbanskiui laimingai tarnauti ir sveikam sugrįžti.

Gruodžio 12 d. suejo lygiai šeši metai nuo to, kaip Jonas Valeskis mirė. Jis buvo darbštus žmogus, nuolatinis Laisvės, Vilnies ir Daily Workerio skaitytojas ir darbininkų judėjimo rėmėjas. Jis paliko darbą dar nebaigtą, tai likusieji tęsime jį iki laisvos žmonijos pergalės.

Minėtas aukas $41.50 vietos komitetas pavedė nupirkimui naujų ir šiltų drapanų Lietuvos žmonėms. Taip, mes, oregoniečiai, 1944 metais jau sukėlėme Tarybų Lietuvos žmonių pagalbai $1,255. Tai labai graži ir nuoširdi pagalba, kaip nuo neskaitlingos lietuvių kolonijos.

Portlandietis.

P. S.: Pereitoj korespondencijoj netilpo vardai Joe ir Luce Jazelskių, kurie pagalbai Lietuvos žmonių aukavo $20. Tą paskelbiame dabar ir draugus atsiprašome dėl padarytos klaidos.

P.

Kas perdaug saldliežuviškai kalba, tas visados velnią mislija.

Toronto, Canada

Miestas Po Sniegu

Nors mūsų mieste sniegas nėra naujiena, bet šį kartą visų mintys atkreiptos į sniego šturmą. Snigti pradėjo gruodžio 11 dieną, iš karto, tai atrodė naturaliai, bet vakare snigimas padidėjo, prasidėjo vėjai. Snigo visą naktį ir ant rytojaus šturmas vis siautė.

Gruodžio 12 d. ryte jau sunkiai veikė trokai, nes sniego buvo apie dvi pėdos gilumo, o kaip kur sunešti kalnai. Žmonės, eidami į darbą, brido iki kelių, siekdami linkui tramvajų linijų, bet ir gatvekariai ėjo lėtai, sutikdami daug kliūčių. Kai kur žmonės išlaukė gatvekarių po pusę valandos ir nesulaukę grįžo namų link. Jau tą rytą labai mažai žmonių pasiekė darbo vietas, todėl visi didieji departmentiniai štorai, kaip tai, Eaton's, R. Simson's, Woolworth ir kiti, buvo uždaryti per visą dieną. Daug dirbtuvių visai nepradėjo darbo, dėl stokos darbininkų, jų tarpe ir didžioji Molthono orlaivių gaminimo dirbtuvė.

Sniego šturmas palietė visą pietinę ir centralinę Ontario provinciją ir padarė daug nuostolių. Busų transportacija buvo visai sulaikyta. Visas susisiekimas automobiliais buvo sulaikytas, nes kas išdrįso išvažiuoti iš garadžiaus, tai jį turėjo palikti užklimpusį sniege. Taip buvo nemažai palikta užklimpusių karų. Neveikė ir trokai, žmonės negavo į namus, nei pieno, nei duonos, jų nebuvo ir krautuvėse. Gyventojai pirkosi duoną iš kepyklų, bet daugeliui sunku jas buvo pasiekti.

Jeigu taip ilgai pabūtų, tai greitai visko pritrūktų. Pirmiau mėsos buvo pilni langai, o į vakarą jie ištuštėjo. Visos mokyklos uždarytos, per radio pranešė, kad vaikai būtų namie, iki bus vėl pranešta, kad jau mokyklos atsidaro.

Sniego šturmo pasekmėj įvyko daug nelaimių. Vienas gatvekaris apsivertė ir žuvo aštuoni žmonės, buvo ir daugiau mirties atsitikimų, sniego audroj pagauti mirė keturi žmonės, kiek iki dabar sužinojo.

Reporteris.

KRIENO AFORIZMAI

Dveigys treigį moko — kad kitiem būt juoko.

Žygis be pritarimo — vargas be užtarimo.

Kame žuvis be ašakų, mėsa be kaulų; kame iždas be pinigų, ten tautininkas be Smetonos.

Katinas iš namų — pelės iš kampų; gaspadorius iš namų — burdingieriam balius.

Ką geruoju laimėsi, tai piktumu prakiši.

Ligoniui mirus, nebereik žodžių; bet žmogėdrai naciui žuvus — spjauk ant jo kapo.

Nesirūpinkit, kada karas pasibaigs; rūpinkitės, kad jis nebūtų pralaimėtas dėl stokos amunicijos.

Katalikai sako, kad žydai į dangų neina. Tai kokiu būdu Abraomas ir kiti Senojo Testamento pranašai ten pateko?

Montello, Mass.

Iš Lietuvai Pagalbos Teikimo Kom. Skyriaus Veikimo

Po to, kaip Brooklyne-New Yorke įvyko Demokratinių Lietuvių Suvažiavimas, gruodžio 18-19, 1943 metais, kur ir man teko garbė dalyvauti, tai paliko mums nudirbti garbingų darbų. Reikėjo veikti, kad suvažiavimo tarimus pravesti į gyvenimą. Tam buvo ir sutvertas Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto skyrius.

Jau daug buvo rašyta apie mūsų veikimą dienraštyje Laisvėje, bet dabar reikia padaryti kaip ir sutrauką mūsų darbo, ką mes per metus nuveikėme, kokie darbo buvo vaisiai.

Pradedant balandžio 22 d., 1944 m., mūsų veikimą, mes įplaukų nuo vakarienės turėjome $282.21, moterys paaukavo $25, kitos įplaukos RWR $15.45, pelno nuo pikniko, rugsėjo 8 d. $99.82, aukų piknike surinkta $367.65, po pikniko sunešta aukų per Gutauskus ir Chas Ustupas $87.70, pelnas nuo vakarienės, spalių 11 d., $15.81, W. Yurkevičiaus auka $2.50, už drabužių čekiavimą $1.05, moterys sukolektavo aukų $170, tai bendrai buvo sukelta $1,167.19.

Drabužių surinkome per tą patį laiką 2,500 svarų. Reiškia, mūsų kolonija atliko labai gražų darbą. Mes mums skiriamas kvotas su dideliu kaupu išpildėme ir tą darbą varome pirmyn dar su didesne energija, kol jis yra reikalingas.

Taigi, ačiu visoms ir visiems, aukavusiems pinigais ir drabužiais, prisidėjusiems prie padarymo parengimų sekmingais. Dirbkime visi ir ateityje karo pagalbos priartinimui ir Lietuvos žmonių pagalbai.

W. Yurkevičius,
Sekretorius.

Knygos yra niekad neišgrybaujamas žinojimo miškas; niekad neišsemiamas dvasinio turto sandėlis.

DŪRIMAS NUGARON

--Štai kaip jaučiami kai kurie paprasti raumenų skausmai ir įveržimai. Nesirūpink—negalšuok! Uždėk Johnson's RED CROSS Plasterio tuojau, tiesiai ant tos vietos. Ši išbandyta-ir-tikra pagelba veikia tuojaus. Šildo—ramina—apsaugo—parmia—dirba, jums bedirbant RED CROSS Plasteriai yra švarūs, sanitariški, lengvai panaudojami. Visuomet turėk jų atsargą po ranka. Reikalauk tikrojo, garsaus per virš 50 metų, pagaminto Jonhson & Johnson. TIKTAI 35c—jūsų vaistinėje.

Johnson's
RED CROSS PLASTER

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės.
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
Tvirčiausia Lietuvių Pašalpos ir Apdraudos Organizacija
ASSOCIATION OF LITHUANIAN WORKERS, INC.
- Galima apsidrausti nuo $100 iki $1,000.
- Pašalpos į savaitę $6, $9, $12 ir $15.
- Visiems įstojimas veltui.
- Mėnesinė mokestis pigiausia.
- Priima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

Įsirašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemiaus telpančią blankutę ir pasiųsk sekamu adresu:
Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn, 6, N. Y.
Aš noriu gauti informaciją, kaip patapti LDS nariu.
Mano vardas.....
Antrašas.....

GREEN STAR BAR & GRILL
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeinu pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
Ateikite pasimatyti su Giviais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ
Mes egzaminuojam akis, rašome receptus, nupiešiam planus
Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi

(Mes esame darę regėjimo pataisymus viršaus 500 daktarų ir kitokių profesijų žmonėms, taipgi jų šeimoms ir jų pacijantams.)
DRS. STENGER & STENGER
OPTOMETRISTS
394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
Telephone STagg 2-8342

CHRONIŠKOS LIGOS
ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORROIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumai, Chroniški Skaudulial, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapumo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.
VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS
— Vidutinis Atlyginimas —
MEDIKALIS ISTYRIMAS $2.
DR. ZINS (Įsist. 28 m.)
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

NOTARY PUBLIC
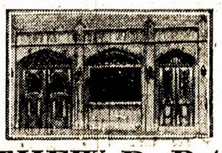
TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniską patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vilniaus Dailės Muziejus Pradėjo Darbą

Nuo mūšių nukentėjęs Vilniaus Dailės Muziejus vėl pradėjo savo darbą. Suslėpti rūsiuose paveikslai, skulptūros ir keramikos darbai vėl iškeliami į dienos šviesą ir sunešami į sales. Kai bus baigti surūšiavimo darbai, muziejus galės parodyti žiūrovui savo vertingus kūrinius.

Veikia Vilniaus Universiteto Raštinė

Paskyrus nauju Vilniaus Universiteto rektoriumi prof. Bieliuką pradėjo veikti universiteto raštinė, kurioje išdavinėjami studentams laikini pažymėjimai ir kiti dokumentai. Ten pat universiteto tarnautojai gali deponuoti vokiškas markes.

Užrašai Turi Būti Taip Pat ir Lietuvių Kalba

Daugelyje vietų prie įstaigų, krautuvių ir įmonių durų pastebima vien lenkiški arba rusiškai-lenkiški užrašai. Daugelis lietuvių, nemokėdami skaityti, negali suprasti tų skelbimų reikšmės. Visai pamirštama, kad Vilnius yra Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos sostinė ir užrašai visų pirma turi būti rašomi respublikine kalba. Įmonių, įstaigų ir krautuvių vedėjai turi nepamiršti savo respublikos pagrindinio įstatymo konstitucijos.

Vilniaus "Valgio" Tresto Veikla

Viena iš anksčiausiai įsikūrusių tarybinių Vilniaus įstaigų bene bus "Valgio" trestas, kuris jau liepos 15 d. atidarė pirmąją savo valgyklą "Ramybę." Nesant indų ir kitų virtuvei reikalingų įrankių, "Valgio" tresto direktoriaus drg. Aksomaičio iniciatyva buvo kasinėjama buvusių valgyklų griuvėsiai, kuriuose buvo rasta daug užkastų šaukštų, šakučių bei kitų reikmenų, kuriuos panaudojus buvo atidaryta antra valgykla "Palanga." Šios abidvi valgyklos šiuo metu aptarnauja 1,000 su viršum žmonių. Gavus leidimą, manoma atidaryti 3-čią "Valgio" užkandinė, kuri aptarnaus Vilniaus darbininkus. Be to 10 kitų "Valgio" įmonių jau sutvarkytos ir paruoštos veikti. Direktoriaus ir kadrų skyriaus viršininko rūpesčiu "Valgio" trestas transporto reikalams jau įsigijo 1 automašiną ir 6 vežikus, ir tuo būdu užtikrino normalų daržovių ir kitų maisto produktų pristatymą. "Valgio" trestui priklausantis viešbutis ir restoranas "Bristol" jau galutinai sutvarkytas. Visi tarnautojai, pradedant nuo rūbininko ir baigiant pačiu vedėju, eina savo pareigas.

Evakuotieji Grįžta Tėviškėn

Tenka pastebėti, kad gyventojai, kurie buvo iš okupuotų vokiečių sričių evakuoti, šiomis dienomis grįžta tėviškėn.

Įmonių Komitetų Pirmininkų ir Sekretorių Susirinkimas

Liepos 28 d., 17 val., dalyvaujant Profesinių Sąjungų Centro Tarybos Pirmininkui drg. Stimburiui ir Miesto Partijos Komiteto antrajam sekretoriui drg. Federavičiui, įvyko įmonių komitetų pirmininkų ir sekretorių susirinkimas.

Susirinkimą atidarė drg. Stimburys. Jis nurodė Profesinių Sąjungų uždavinius.

— Profesinių Sąjungų uždaviniai — atstatyti tarybines profsąjungas, suorganizuoti vadovaujamą aparatą, sukurti apskričių komitetus ir kuogreičiausiai suorganizuoti įmonių ir įstaigų komitetus. Per trejus barbariškos okupacijos metus hitlerininkai sugriovė visą organizacinį darbą, dėl to, jam atstatyti, reikės nemaža intensyvaus darbo, kurį turės pakelti Profsąjunga.

Dar tik dvi savaitės praėjo nuo Vilniaus atvadavimo, o jau susitvėrė įmonių komitetai ir pradėjo veikti fabrikai.

—Profsąjunga yra pagrindinis ramstis, — užbaigė drg. Stimburys, — ašis, aplink kurią sukasi visas fabrikų ir įmonių gyvenimas. Dėl to turime jas pastatyti tvirtai, kad tarybinis gyvenimas nuolat eitų pirmyn.

Toliau sekė pranešimai iš vietų. Apie įmonių stovį referavo Įmonių Komitetų pirmininkai.

1-oj **Valstybinėj Tipografijos Įmonėj** dirba 90 darbininkų. **Avalynės Kombinatas Nr. 1** pradėjo darbą apgriautose patalpose: viskas buvo išmėtyta, išdraskyta. Aptverta fabr. patalpos, surankiota išmėtytas turtas. Fabr. dabar jau išpildo nustatytą produkciją 70%. Suorganizuotas batsiuvių skyrius.

Valstybinis Tabako Fabrikas "Patrimpas" išliko nesudegęs dėka darbininkų, kurie, matydami, kad fabrikui grėsia ugnies pavojus, budėjo. Laike budėjimo vienas darbininkas liko vokiečių užmuštas, o du sužeisti. Jų drąsa išgelbėjo valstybinį turtą. Liko daug žaliavų. Kai elektros srovė bus gauta, pradės gaminti papirosus.

Alaus Darykla "Tauras" yra apgriauta, bet pasiliko sandėliuose 200,000 litrų alaus ir miežių atsargos. Jau yra elektra ir sutaisytas vandentiekis. Elektra ir vanduo tiekiamas kaimyninėm įmonėm. Dirba 160 darbininkų. Visi stoja solidariai darban. Turi savo valgyklą. **Statybos Treste** dirba 800 darbininkų prie įvairiausių kanalizacijos ir atstatomųjų darbų. **Autoremontų Bazė** sutaisė 5 mašinas. Suorganizuota valgykla ir nuo 22 liepos gauna maistą. Iš **Avalynės fabriko Viktoria** mašinos išvogtos.

Darbininkai patys jieško išvogto turto ir grąžina jį įmonei. Jau yra surinkta 80% turėtų mašinų. Mechanikų brigada sutaiso sužalotas mašinas ir atiduoda naudojimui. Dar kalbėjo atstovai iš lentpjūvės **"Beržas,"** siuvyklos **"Laisvė."** Ten taip pat darbas jau pradėtas.

Šiurpūs Vokiškųjų Okupantų Darbai

Švenčionys. Miestas fašistinės neapykantos paliestas labai smarkiai. Gatvėje į Švenčionėlius nepalikta nei vieno namo. Kaminai tekyšo ir Adutiškio gatvėje. Apie aikštę nėra nei vieno nesudeginto pastato.

Tauragnai. Tauragnų valsčiaus miestelis liepos mėn. 9 d. atsitraukiančių vokiečių beveik visiškai sunaikintas, liko tik keli namai prie Tauragnų —Minčios vieškelio. Malūnas, vaistinė, bažnyčia, miesto centras ir visa paežerė sunaikinta.

Švenčionėliai. Šiame miestelyje išdegintos Vilniaus, Teismo, Švenčionių gatvės.

Utena. Miestas labai smarkiai paliestas pasiutiško liepos mėn. 10 d. vokiečių naikinimo. Utenos miesto centras visiškai sudegintas. Liko tik pastatai anapus Kauno — Zarasų plento, ligoninės rajone ligi buv. Lietuvos Banko Utenos skyriaus namų ir ligi malūno prie stoties. Pasiutiško vokiečių naikinimo metu buvo šaudoma į kiekvieną sutiktą pilietį. Padeginėjimas buvo atliktas aplaistant degamuoju skysčiu ir kitomis priemonėmis.

Saldutiškis. Šiame miestelyje vokiečiai suspėjo sudeginti tik vaistinę. Greito Raudonosios Kariuomenės veržimosi priekin dėka miestelis išliko visiškai sveikas.

Kuktiškės. Šiame valsčiaus miestelyje teliko apie 10 sveikų namų. Visa kita sunaikinta. Vokiečiai, beviltiškai spirdamiesi prie Švenčionių—Utenos vieškelio, sunaikino viską, ką tik suspėjo.

Dzūkai Vaišino Raudonarmiečius, o Senutės Meldėsi už Jų Pergalę

Birštonas. Liepos 14 d. vokiečiai Birštono miestelyje pradėjo plėšti kooperatyvą, sanatorijas ir pasitraukusių iš namų gyventojų turtą. Pagaliau būrys vokiečių kareivių perėjo per ūkius ir suėmė pakliuvusius galvijus, kuriuos suvarė į miestelyj esantį daržą. Vakare kitas vokiečių būrys taip pat perėjo per gyvenamuosius namus išvaryti su savimi gyventojų, bet gyventojai, tai pajutę, išsislapstė po laukus ir miškus, kur vokiečiai, dėl partizanų veikimo, bijojo įkišti nosį. Tokiu būdu gyventojų išsigabenti nepavyko.

Liepos 15 d. prasidėjo susišaudymas, kuris virto stipriu mūšiu. Vokiečiai, palikdami sužeistuosius, pradėjo panikoje keltis per Nemuną ir po to, per kelias valandas, raudonarmiečiai užėmė visą Nemuno kilpą iki Prienų miesto.

Pasislėpę gyventojai greit sužinojo, kad Raudonoji Armija ne tik juos išvadavo, bet ir vokiečių pagrobtą turtą išgelbėjo. Gaisrams svilinant padangę, valstiečiai susirinko į miestelį pasveikint raudonarmiečių. Valstiečiai kvietėsi į namus raudonarmiečius ir vaišino juos. Moterys čia pat melžė surastas karves ir šiltu pienu girdė dulkėtas, drąsias kareivių voras, o kelios senutės dėl neturto neturėdamos kuo atsidėkoti, nuėjusios prie bažnyčios meldėsi už Raudonosios Armijos pergalę.

— Jei ne jūs, mūsų mielieji — kalbėjo jos į kareivius,— tai tie antikristai mūsų šalį būtų visiškai nuterioję; ne tik triobas būtų sudeginę, ne tik galvijus būtų išsivarę, bet ir mus pačius būtų sunaikinę.

Birštone vokiečiai sudegino kurhauzą, 4 vilas ir kelis ūkius. Kurhauzo padegėjai buvo apsupti prie nusikaltimo vietos ir sunaikinti.

J. Čyžius.

VI-JI GIMNAZIJA TVARKOSI

Kaunas. — Vokiečių iškraustyta VI-ji gimnazija jau grįžta į savo senąsias patalpas. Mokiniai gabena inventorių, pati gimnazija valoma ir tvarkoma, netrukus manoma pradėti naujus mokslo metus.

Bibliotekos Aprūpinamos Karo Metu Išleista Literatūra

Vilniaus miesto bibliotekos jau gauna Lietuvos TSR Valstybinės Leidyklos išleistų Maskvoje knygų komplektus. Knygos įtraukiamos į bibliotekų sąrašus ir greit bus duodamos skaitytojams.

Marijampolės Apskr. Valstiečiai Grįžta į Savo Žemę

Marijampolės apskr. valstiečiai su džiaugsmu sutiko Tarybų valdžios nutarimą dėl žemės grąžinimo tiems, iš kurių ji, vokiečiam kraštą okupavus, buvo atimta.

Daugumas valstiečių, iš kurių gobšūs buožės atėmė žemę, jau grįžta į savo sklypus.

Prienų valsčiuje jau pusė visų naujakurių atsiėmė savo žemę. Igliškėlių valsčiuje 28 naujakuriai grįžo į savo ūkius.

Prie apskrities vykdomojo komiteto sudaryta žemės tvarkymo komisija. Jos pirmininkas — drg. Grincevičius.

Londonas. — Gen. Eisenhower praneša Vokietijos darbininkams, kad nacius nugalėjus jiems bus leista organizuotis į demokratines unijas ir įsivesti kolektyvines derybas su darbdaviais.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Londonas.— Anglas chemikas David Trail pagamino "vilnonį siūlą" iš "peanut." Dirbtinoji vilna esanti tokia pat gera, kaip ir avies vilna. Šis išradimas gali įnešti didžiausią revoliuciją visoj vilnos pramonėje.

Washingtonas. — War Labor Board šaukia Washingtonan Ward kompanijos ir unijos atstovus susitarimui. Kadangi Ward kompanija vėl atsisako pildyti WLB patvarkymą, tai gali Detroite kilti streikas.

Bostonas. — Bostone karo darbams reikia 9,000 darbininkų. Tikimasi gauti 6,000, bet trijų tūkstančių tikrai stokuos.

Londonas. — Čia spėjama, kad kada nors sausio mėnesį įvyks pasitarimas tarpe Stalino, Churchillo ir Roosevelto.

Amerikos federalinių kalėjimų įnamiai yra 1944 metais pagaminę $17,000,000 vertės produktų. Beveik visi tie produktai sunaudojami armijos ir laivyno reikalams.

Cali, Colombia. — Čionai prasidėjo konvencija Latin-American Federation of Labor. Dalyvauja atstovai iš šešiolikos respublikų. Meksikos prezidentas Camacho prisiuntė konvencijai pasveikinimą.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

★ ★ ★

Nusižudė **Lupe Valez'iutė,** garsioji meksikietė filmų aktorė. Savo paliktajame laiškelyje ji teisinasi: buvusi neščia ir meilužis, su kuriuo ji patapo neščia, jos dabar nebemylįs, —jis taipgi yra filmų aktorius.

Nenorėdama susilaukti betėvio vaiko ir bijodama aborto, Valez'iutė nusižudė.

Ar tokia savižudybė pateisinama?

Ne!

Aktorė buvo turtinga, dar jauna, galėjo gyventi ir "betėvį" vaiką užauginti gražiau negu daugelis darbininkų tėvų užaugina savo vaikus.

★ ★ ★

Kadaise man teko skaityti straipsnis apie mūsiškį Hollywoodo pasaulį ir Tarybų Sąjungos Hollywoodą.

Straipsnio autorius, atsimenu, parodė, jog Tarybų Sąjungos scenos ir filmų aktoriai gyvena kur kas normaliau, negu mūsiškiai.

Pas mus perdaug divorsų, perdaug romansų, perdaug šeimyninių skandalų.

Kodėl?!

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ELIZABETH, N. J.

Prašome įsitėmyti — gruodžio 31 d., įvyks naujų metų lauktuvės, ruošia LDP Kliubas, savo salėje, 408 Court St. Pradžia 8 v. v. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dalyvauti, linksmai praleisti vakarą prie muzikos, gėrimų ir užkandžių. Pasitikite naujus metus Kliube! — Komisija.

DETROIT, MICH.

Detroito Lict. Moterų Pažangos Kliubo priešmetinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gruodžio 21 d., 7 val. vak. Draugijų salėje, 4097 Porter. Po susirinkimui turėsime arbatėlės ir užkandžių. Visos Kliubo ir Choro narės yra prašomos dalyvauti. — M. Ginaitienė, sekr.

(297-298)

BALTIMORE, MD.

Lietuvių Kriaučių Unijos, ACWA, lokalas 218, susirinkimas įvyks gruodžio 20 d., 8 v. v. Liet. Salėje, 851 Hollins St. Bus lokalo valdybos rinkimai taipgi delegatai į Joint Board. Yra ir kiti svarbūs dalykai. Dalyvaukite. — P. Paserskis.

(296-297)

Mano Pergyvenimai Kauno IX-tam Forte

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

kuris saugojo ir karius ir pasmerktuosius. Pabėgimas buvo neįmanomas, nors vienas - antras ir dingo. Maistą gaudavome šunišką. Sriubą su arkliena ir gabaliuką duonos gaudavome vieną kartą dienoje grįžę iš darbo. Paskutinėmis liepos mėnesio dienomis dalį nusmerktųjų paėmė karinė vyriausybė tiems pat prie Garliavos, apakasams. Kiek teko sužinoti, keli bandžiusieji pabėgti buvo šūviais sužeisti, keletas sušaudyti, o likusieji, matomai, buvo priversti pasiekti Vokietiją.

Greitai buvo gautas iš vokiečių karinės vadovybės įsakymas paliuosuoti fortą. Atvyko gestapo sunkvežimis kuris sušaudė atsivežtus su savimi apie 20 asmenų iš automatų.

Vėliau visi nuėję į forto kiemą, išrikiavo likusius viso apie 20 asmenų. Gestapininkai tuojau išskyrė kelius senius ir du mažus, 10-12 metų vaikučius, kuriems liepė pėstiems eiti namo, o mus įspėjo, kad esame vežami darbams į Vokietiją. Buvome atvežti su stipria apsauga Kaunan, Miško g-vė Nr. 13, kur jau buvo pilna žmonių.

Neilgai mums teko čia gyventi. Po pusvalandžio susodino mus į sunkvežimius ir nuvežė stoties link, bet čia, matomai, nebūta traukinio. Palaukę keletą minučių grąžino tais pačiais sunkvežimiais į miestą, tik jau ne į Miško gatvę, o į gestapo rūmus. Gestapininkai, kurie mus dažė ir šaudė, veik visi buvo "pažįstami". Sekančios dienos ryte buvome išvežti kasti apkasus prie Prienų ir ten mus išlaisvino Raudonoji Armija.

Vieta 9-tam forte, kur buvo vykdomi šaudymai, dabar apsodinta daržovėmis ir visai nepagalvosi, kad čia dėjosi tokie dalykai. Kad sunaikinti pėdsakus, lavonai buvo sudeginami. Buvo net iškasti iš žemės ankščiau sušaudytųjų lavonai ir jie čia pat vietoje sudeginti.

Devintame forte sienose randi francūzų, lenkų, italų, čekų ir daugybe kitų kalbų įrašus, iš ko sprendžiama, kad čia rado sau amžiams prieglobstį ir tų valstybių asmenys.

Ne viena motina, žmona ar vaikai laukia iš kažkur grįžtančio sūnaus, vyro, tėvo, tikėdamiesi, kad dar yra gyvas Vokietijoje, prie darbų, kai tuo tarpu pastarieji jau seniai amžiams užmerkė 9-tam forte akis ir niekuomet, niekuomet jų niekas nesulauks.

9-tam forte rasite ne vieno pažįstamo, o gal ir artimo asmens įrašą sienoje. Ne vieno ir namiškiams rašytas laiškelis nepasiekęs adresato valkiojasi 9-to forto sandėliuose. Kitus po laukus blaško vėjas.

Juozas Girinis.

MEDUS

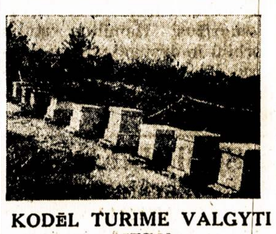

KODĖL TURIME VALGYTI MEDŲ

1 Naturalis ir tikras medus bitelių surinktas iš įvairių medžių ir žolynų žiedų.
2 Meduje randasi įvairių mineralių druskų ir Vitaminų, kas yra būtinai reikalinga atbudavojimui žmogaus kūno.
3 Medus yra daug saldesnis ir sveikesnis už cukrų.
4 Medus, šiltas vanduo ir citrino (lemon) sultis daug pagelbsti nuo gerklės skaudėjimo ir šalčio.

Tuojaus parsitraukite tikro bičių medaus. Prisiųskite $1.00 už kvortą, arba $2.00 už ½ galiono, $4.00 už galioną. Gavę medų jūs pasimokėsite Expresui už persiuntimą.

Taipgi galite užsisakyti per Laisvės administraciją.

Thomson's Natural Food Co.
45-42 — 41st Street
LONG ISLAND CITY, N. Y.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

MAŠINISTAI
Acme & New Britain
Automatic
Nustatymui Vyras, taipgi Operatoriai
Jobbing Dirbtuvė. Patyrę. Nuolat. Pokarinis Darbas.
UNION PARTS MFG. CO.,
125 ASHLAND PL., BROOKLYN.
(297)

DRATINIŲ ŠNIURŲ REZGĖJAI
METIKLIAMS IR KROVINIŲ REZGINIAMS.
Nuolatinis Darbas. Gera Alga.
Geros Darbo Sąlygos.
Viršlaikiai, jei pageidaujama.
GENERAL FABRICATORS
2357 E. 19th St.
BROOKLYN.
(297)

REIKIA PRIE ARTI
BROOKLYN YARD
Lydytojai - Svėrikai - Kūrintojai
Boilerių Valytojai
Vamzdžių Suvedėjai
Plumeriai - Laivų Mallavotojai
Laivų Įrengėjai - Prie Stalų
Darbininkai - Šaltkalviai
Kalviai - Lathe Darbininkai
Dailydės.
Elektrikieriai—Pirmos Klasės,
Pagelbininkai Patyrę.
Vyrai ir Moterys Paprasti
Darbininkai ir Pagelbininkai
Prie Visų Amatų.
PASAULINIO II KARO VETERANAI.
Kreipkitės tiesiai į Employment Ofisą
Todd Shipyards Corporation
(Brooklyn Division)
Ft. of Dwight St. Brooklyn, N.Y.
Kiti Aplikantai Kreipkitės į
Todd Atstovą, USES.
165 Joralemon St., Brooklyn, N.Y.
Pokarinės Progos
(307)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

OFISO MERGINOS IR PASIUNTINĖS
Yra darbai High School merginoms su working papers dalini ar pilnam laikui.
KREIPKITĖS Į PERSONNEL DEPT.
THE EAST NEW YORK SAVINGS BANK
Pennsylvania ir Atlantic Aves.
BROOKLYN.
(299)

MOTERYS
Darymui Hors D'Oeuvres; Gera Alga.
Linksmos Aplinkybės.
Sekmadieniais Nedirbama.
DOVER D'OEUVRE CO.
685 LEXINGTON AVE., N. Y. C.
(298)

MERGINOS!!
MOTERYS!!
Greitos ir apsukrios. Nereikia patyrimo; priėmimų, sandėlio darbas; pilnam ar daliai laiko; Gera alga! Puikiausia proga! Mokintis madingų daiktų pardavimo.
BUTLER BROS.
860 BROADWAY, PRIE 17TH ST.
(301)

ALTERATION WOMEN AND FITTERS.
EXPERIENCED BETTER DRESSES. GOOD SALARY. STEADY POSITION.
ROSAMOND FROCKS, 24 EAST 66TH ST.
(297)

KNYGVEDĖ
Patyrusi Ledger Clerk
TYPIST-CLERK
Daugmeniniai Groseriai
Nuolat. Linksmas Ofisas
5 DIENŲ SAVAITĖ
Pageidaujama Bay Ridge Gyventoja
JOHN SEXTON & CO.
66 IMLAY ST.
BROOKLYN, N. Y.
CUMBERLAND 6-6080
(297)

MOTERIS
Lengvam Valymui ir Virimui
4 Dienos. 8 A. M. iki 12 A. M.
2 PILNOS DIENOS.
Nėra Vaikų Seimoje.
$25 Į SAVAITĘ
Skambinkite ALgonquin 4-3168
(297)

INSPEKTORĖS
Nereikia Patyrimo
Nėra Amžiaus Apribavimo.
Geros Darbo Sąlygos. Daug Viršlaikių.
UNION PARTS MFG. CO.,
125 ASHLAND PL., BROOKLYN.
(297)

MERGINOS PRITAIKYMO RŪMUI
dirbti prie slippers. Nuolatinis darbas.
NATIONAL BALLET MAKERS, INC.
318 WEST 46TH ST.
(297)

MERGINOS & MOTERYS
PILNAM LAIKUI
Bes turime įvairių darbų savo fabrikuose
MERGINOMS PERĖJUSIOMS 16
Iš anksčiau patyrimas nereikalingas
Geros darbo sąlygos.
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.
(299)

VALYTOJOS
MOTERYS
BŪTINAM VALYMUI
SALDAINIŲ FABRIKE
Valandos 12:30 P.M.
iki 9 P.M.
Šeštadieniais:
8 A.M. iki 12 Noon
SEKMADIENIAIS
NEDIRBAMA
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.
(299)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI! VYRAI!
REIKALINGI TUOJAU
KAIPO
PAPRASTI DARBININKAI
KRAUSTYMAMS SVARBIŲ KARINIŲ MATERIALŲ
Patyrimas nereikalingas
GERI DARBAI!
GERA ALGA!
Kreipkitės Pradedant Pirmadieniu, baigiant Šeštadieniu 8:30 iki 5
WESTERN ELECTRIC CO.
900 Broad St. Newark, N. J.
100 Central Ave. Kearny, N. J.
ARBA matykite mūsų atstovą į USES
1056 Broad St. Newark, N. J.
2855 Hudson Blvd. Jersey City, N. J.
Iš Būtinų Darbų Reikia Paliuosavimo Pareiškimo.
(300)

REIKIA VYRO
48 VALANDOS—$40
Patyrimo Nereikia
Dabar Karinis Darbas
Geras Po Karo
EVERGREEN 8-5450
(X)

Sandėlis Knygų ir Žolių

Gydykla nuo Baimės Mirties	50c
Girtuoklių Linksmos Dainos	15c
Apie Dangų, Saulę ir Žvaigždes	10c
Celibatas, arba Nevedusių Kunigų Gyvenimas ir Darbai	30c
Mikaldos Papasakojimai	25c
Duktė Marių, graži apysaka	25c
Duktė Gyvena Pūstynėje	25c
Burykla ir Burtininkas	25c
Kunigas Šmitas, papjovė Savo Meilužę ir Paskandino Hudson Upėj—su meilužės paveikslu	15c
Neapmokamas Žiedas, graži pasaka	25c
Velniškas Tiltas, Erodas Boba	35c
Raktas, atidaryk slaptybių duris, atrasi savo laimes, turtus ir slaptybes, nuo tavęs paslėptas	75c
Sapnas Marijos Alyvų Kalne	15c
Tūkstantis Naktų ir Viena, Dalis	50c
Karvės, Nauda ir Sūrių Padarymai	25c
Sapnų Knyga su Paveikslais, apdaryta	$1.25
Kapitonas Velnias, 400 pusl.	$1.25
Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, su paveikslais	25c
Istorija Abelna, 500 pusl.	$1.25
Paparčio Žiedas, kada ir kur jį galima sučiupti, o kai jį gausi, tai viską ant pasaulio žinosi	20c
Gudrus Piemenukas, graži apysaka	25c
Nedoras Žydas, įdomūs skaitymai	35c
Patarimai, Apie Lyties Dalykus Vyrams ir Moterims, ir kaip apsisaugot nuo daugelio sunkenybių, su 30 paveikslų	$2.50
Kabalas, Zobovos Knygutė	10c
Dainų Knygutė apie Keplos Kančias	15c
Praloto Olšausko Darbai	25c
Ko Nori Kunigas Kaulinis	10c
Lengvas Būdas Išmokt Anglų Kalbos be kito pagelbos	35c
Sveikata. Ligoniams. Aprašo apie 350 įvairių žolių, nuo kokių ligų jos yra ir kur jų galima gauti	25c
Lytiškos Ligos, kaip apsisaugoti ir gydytis	30c
Virėja, knyga apie su 450 visokių gaspadinystės pamokinimų.	$1.00
Peklą, su paveikslais. Parodo, kokioj vietoj ji randasi ir kaip kankina	30c
ŽOLIŲ ARBATOS	
Nervų ir nuo Sutukimo, po	85c
Inkstų Kraujo Valytojas, po	60c
Nuo Kosulio, Kokliušo, Dusulio,	60c
Vyriškumo Patalsymui	85c
Moterų Mėnesinių Reguliatorius	60c
Vidurių Liuosuotojas	60c
Išvarymui akmenėlių, kad nešlapinti lovoj, po	60c
Nuo užsisenėjusio kataro, Hay Fever	85c
Nuo nemalonaus kvapo	85c
Nuo surūgusio pilvo (heartburn)	85c
Nuo romatiškų sausgėlų	60c
Plaukų augintojas, pražalina pleiskanas	60c
Palangos Trejanka, stambios šaknys nuo vėžio ligos ir jos kraujo užterštumo	60c
Nuo Cukrinės ligos (Diabetes)	$1.25
Mostis, nuo vėžio, niežulio, rožės, apdegimų, nubrūžijimų, įsikirtimų ir t.t.	85c

M. ŽUKAITIS
334 Dean Street,
SPENCERPORT, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Dr. Negrin Kalbės Visų Už Demokratišką Ispaniją Mitinge, Gardene

Planai gelbėjimui liaudiškos Ispanijos bus paskelbti The Nation Associates rengiamame ir daugelio organizacijų užgirtame masiniame mitinge paramai liaudiškos Ispanijos.

Mitingas įvyks sausio (Jan.) 2-rą, antradienio vakarą, Madison Square Gardene. Vienu iš vyriausių šio mitingo kalbėtojų bus dr. Juan Negrin, buvęs liaudiškos Ispanijos respublikos premjeras.

Už mitingą yra pasisakę, jį remia New Yorko valstijos ir miesto CIO, Amerikos Darbo Partija, Amalgameitai, Abraomo Lincolno Brigada, Amerikos Biznio Kongresas, Demokratinės Veiklos Unija, Industrinės Demokratijos Lyga, Laikraštininkų Gildija ir eilė kitų žymių, įtakingų organizacijų.

Siekia nutraukimo ryšių su Franco ir visokeriopos paramos liaudiečiams.

Tikietai gaunami visų tų organizacijų centralinėse raštinėse, taipgi pas rengėjus, 20 Vesey St., New Yorke.

New Yorke Pasisakyta Už Laisvę Graikams

Textile High School auditorijoj pereito penktadienio vakarą įvyko New Yorko graikų masinis mitingas, kuriame buvo aiškiai ir stipriai pasisakyta prieš Anglijos intervenciją Graikijon.

Mitingą rėmė graikų laikraščiai National Herald ir Tribune, taipgi graikų skyriai maisto darbininkų, viešbučių, jūrininkų, ir kailiasiuvių unijų. Rengė Amerikos Darbo Partijos 3-čias assembly distriktas.

Į mitingą atmaršavo organizuotai būrys Jungtinių Tautų jūrininkų, nešini žibintais. Dalyvavo virš tūkstantis publikos.

Tarpe kalbėjusių mitinge buvo Graikijos premjero George Papandreou podukra Aliki Kryveli, kuri pasmerkė savo patėvį, kaipo išdaviką Graikijos žmonių, jų laisvės.

John Vafiades, narys Amerikos Graikų Vieningumo Komiteto, pareiškė, kad:

"Graikijos siekiai yra siekiais visos Europos išlaisvintų žmonių, kuriems laisvė buvo garantuota Teherano Konferencijoj. Jeigu demokratijos neišlaikys savo žodžio Graikijoj, jeigu nuo tos talkininkės tautos bus atimta politinė laisvė ir teisė apsispręsti, bus užduotas didis smūgis siekiui visų Jungtinių Tautų."

Mitinge taipgi kalbėjo New Yorko apskričio Darbo Partijos sekretorius Eugene P. Connolly, graikų laikraščio American Tribune redaktorius Peter Harisiados ir kiti.

Pasiųsta rezoliucija J. V. Valstybės Departmentui, pažadant remti veikimą už teisę Graikijai veikti laisvai politikoje. Pasiųsta rezoliucija ir Anglijos ambasadoriui Lord Halifax su reikalavimu, kad Anglijos vyriausybė sustabdytų karą prieš Graikijos žmones.

Trijų mėnesių kūdikis, Barbara Hetzer, užduso vygėj, New Yorke.

Kalėdinės Dovanos Lietuvos Vaikučiams

Užpereitą sekmadienį, lapkričio 10 d., Labor Lyceum salėje Brooklyne, susirinkę lietuviai pamatyti veikalą "Prieš Srovę" suteikė finansinę paramą Lietuvos vaikučiams, idant ir jie galėtų pasidžiaugti kalėdine dovana, kaip kad Amerikos vaikučiai. Pinigus įteikė Liet. Pagelbos Komitetui ir prašė nupirkti jiems drabužių. (Atnešusieji į teatrą dovanas gatavais pundeliais buvo paskelbti 16-tos d. Laisvės laidoj.

Aukavo sekamai:

Po $10.00:

Juozas Dobrow, Jr. (parvažiavęs ant atostogų, jis tarnauja J. V. Coast Guard pareigose), M. Survilienė, Mary Nečiunskienė, Ona Marozienė, J. Sodauskai.

S. ir R. Aučiai, **$7.**

Po $5.00:

P. A. Bečis, Vincas Kulik, Margie Jasilionienė, J. Laurinaitis, G. & S. Stasiukaičiai, K. Joneliūnas, Jonas Semėnas, J. Gergelis, W. Simans, J. Bimba, Juozas Dainius, V. W. Žilinskas, Ona Petraitienė, O. Young, L. Gavrilovich, Sam Krolides, Jonas Valinčius, M. Kazel, Jonas Zaleckas, K. Chuberkis, Ona Bičkūnienė, Anna ir Ignas Bečiai, P. Kapiskas, A. Matulevičius, Mrs. Dominick Kasmauskas, C. ir J. Anskis, F. Shimaitis, S. Vilkas.

Vincas ir Ona Žilinskai, B. Lamsargienė po **$3.50.** (Šie pinigai aukoti lapkr. 12 d., L. Koncerte, bet nebuvo paskelbti).

Po $3.00:

Drg. Sakavičienė, J. Stirbis, Sherry Family.

Po $2.00:

Anna Repsevičiutė, M. Panelis, S. Wort, J. Žemaitis, A. Stankevičius, B. Lamsargienė, A. Švegžda, Ch. Degutis, Mr. & Mrs. Joseph Zakarauskai, J. Michalonas.

Drg. Gribokas, **$1.25.**

Po $1.00:

A. Butkauskas, J. Stankaitis, S. Sadauskas, K. Kuodeškienė, A. Malinauskas, A. Malinauskienė ,J. Augutienė, J. Kupčinskas, L. Raibužis, K. Petlickienė, J. Augutienė, J. Kupkauskas, P. Andrušaitis, M. Sapėga, M. Norbuta, J. Pocius, M. Purvėnas, S. Brusokas, P. Jasinskas, S. Gailiunas, A. Vaznys, K. Šolomskienė, E. Gailiunienė, N. Kisielius, F. Pakalniškienė, U. Bernotienė, I. Lamaitienė.

Po $1.00:

J. Jusaitis, P. Babarskas, H. Žvirblis, M. Žvirblienė, N. Kaulinienė, dd. Cedronai, dd. Andruškevičiai, K. Lelis, A. Masiulis A. ir P. Linkai, A. Šertvietytė, Ona Lukauskienė, A. Labašauskas, A. Walmus, J. Gasiunas, K. Žilaitis, M. Valentienė, A. Mureika, J. Juodzevičius, A. Stokes, R. Janiulienė, L. Lučkauskas, J. Stočkus, M. Vitkus, J. Jasiulaitis, K. Pavidis, A. Zataveckas, A. Varabinckienė, Frank Krunglis, C. Kundrotas, O. Cibulskienė, drg. Reklienė, A. Skirmontas, S. Vinikaitienė, J. Kasmočius, drg. Petrauskas, T. Kapočius.

Po $1.00:

F. Gražys, F. J. Klaston, J. Urbonas, T. Repšys, H. Merkienė, A. Paukštienė, Frank Bunkus, Mrs. Norkus, W. Malin, A. Deikus, P. Satkus, P. Baukus, Mrs. Waičulis, Helen Tiškus, M. Griškus, V. Michelnai, K. Michelsonai, Mr. & Mrs. Juška, A. Jonikis, V. Kazel, drg. Lisajus, M. Žiedelis, J. Sakalauskas, B. Makutėnienė, C. Žemaitaitis, J. Baziliauskas, drg. Kalakauskienė.

Po $1.00:

A. Kupalienė, drg. Kazakevičius, Mrs. P. Sessa, K. Čiurlis, Aleksandras Trakimas, Anna Misaitis, Wm. Šibeika, drg. Laimutis, Mrs. Bunkienė, B. Bieliauskas, A. Skepinart, A. Alekna, Usaitis, Misevich, V. Rudaitis, A. Stupur, J. Čipinskas, N. Nagulevičiutė, A. Jankaitis, J. Makutienas, L. Valzūnas, S. Šaulys, Maželis, W. Keršulis, Grybas, A. Laukus, M. Klimas, A. Bepirštis, Julia Meškienė, S. Mason, Chas. Brown, J. Ažys, B. E. Senkevičienė, Mary Repinskienė, F. Reinhardt, J. Korys, M. Kraujalis, A. Augulienė, Lucy Klimas, J. Šereikas.

Po 50c:

Višniauskas, Drusya ir Urbaitis.

Per S. Sasną pridavė po **$10:** Barbora Kutkus ir Sophie Mason. Mrs. Mary Posis **$5.**

Norime pažymėti, kad gal keno pavardė praleista, bet tai ne per neapsižiūrėjimą — ta pati bėda, negalima išskaityti pavardės. Jeigu čia nepažymėta aukotojo pavardė, malonėkite pranešti finansų sekretorei, bus paskelbta.

Viso aukų $406.90.

Širdingai ačiu!

L. Kavaliauskaitė,
Fin. Sekr.

Policistui Vėl Teko Būti Akušere

Policistui Hugo Barbini dežuruojant gatvėje 3 val. ryto išsigandęs vyriškis truktelėjo jį už rankovės. Jis sakė, kad jo žmonai skubiai reikia daktaro. Policistas pašaukė ligonvežimį, bet ir pats nuėjo stubon pažiūrėti. Pamatęs, kad nėra ko laukti, sumurmėjo, jog jam tokia laimė jau trečia per 4 metus, nusimetė sermėgą, paprašė karšto vandens, poros abrūsų ir ėmėsi darbo. Neužilgo jis jau turėjo rankose pusaštunto svaro berniuką, tos šeimos, George Hodges, 203 Luqueer St., 5-tą kūdikį.

Ambulansui pribuvus, mažai kas bebuvo likę jiems daryti. O sugrįžusį Hamilton stotin Barbini jo draugai vadino daktaru dėl tankiai jam pasitaikančių pareigų kūdikių priėmimo srityje.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYNO MOTERŲ ATYDAI

Moterų Apšvietos Kliubas ir mezgėjų su siuvėjomis priešmetinis susirinkimas įvyks šio antradienio vakaro 8 val., gruodžio 19 d., 419 Lorimer St. Kviečiame ir ne nares. — Valdyba. (297-298)

RIDGEWOOD, N. Y.

Antradienį, spalių 19 d., įvyks ALDLD 55 kp. priešmetinis susirinkimas Šapolo-Vaiginio salėje, 147 Thames St. Šiame susirinkime bus renkama kuopos valdyba 1945 metams, tad nariai nepamirškite dalyvauti. Atsiveskite ir naujų narių į kuopą. — M. Stakovas.

E. NEW YORK ir RICHMOND HILL

ALDLD 185 kp. susirinkimas įvyks 20 d. gruodžio, 8 v. v., Buzelio patalpoj, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave. Visi nariai, kurie tik galite, malonėkite dalyvauti. — V. Paukštys. (296-297)

Trockistų Šumas Prieš Sovietus ir Prieš Graikijos Žmones

Pereitą šeštadienį, viešbutyje Commodore, New Yorke, įvyko taip vadinamoji Amerikos Darbininkų Konferencija Tarptautiniais Klaisimais.

Eigoje diskusijų pasirodė, kad konferencija nei buvo darbininkų, nei galinti spręsti tarptautinius klausimus tikroje šviesoje. Tai buvusi grupės AFL viršininkų ir Liberalų Partijos vadų konferencija. Liberlaų Partijos vadovybė, kaip žinia, yra tokia pat "liberališka," kaip lietuviuose kad yra Stilsonas, Buivydas, Glaveckas ir ko. Iš to jau lengva spręsti ir kokie tie darbininkiški ir tarptautiški klausimai buvo.

Vyriausias jų kalbėtojas Matthew Woll daugiausia smerkė Sovietų Sąjungą ir pateisino Churchillo elgseną Belgijoj ir Graikijoj. Taip pat kalbėjo Raphael Abramovitch, šios konferencijos dvasia šventa, lietuviško Grigaičio brolis dvasioje, kuris nuo 17 metų tebegieda prieš Sovietus tą pačią menševikų giesmę. Lygia gaida giedojo Ralph Bates, Max Eastman, John L. Childs, Robert T. Maciver, Sir Norman Angell, David Dubinsky.

Tik vienas iš kalbėtojų, kurio gavimu jie taip didžiavosi, nukalbėjo ne po šios koferencijos vėju. Tai buvo senatorius Ball iš Minnesotos. Kuomet visi kiti kritikavo Dumbarton Oaks konferencijos pačius pamatinius dėsnius, Ball matė juose didelę pirmynžangą. Jis taip pat perspėjo, kad "mūsų supratimas teisėtumo, kas gera ir kas bloga, ne visada yra toks pat, kaip kitų žmonių."

Ball perspėjimas buvo labai vietoje. Nuo fašistų ir jų karo nukentėję žmonės nebegali fašistiškai protauti, kaip norėtų šie pasivadinę darbininkų "vadais" ir "liberalais" trockistai, fašistų propagandos pedliavotojai Amerikoje. Tų kraštų žmonės ir veikia ne pagal fašistų ar Amerikos soc-trockistų norą. Tuos skirtumus pastebi net nuošaliai nuo tų judėjimų stovį žmonės, bet tie besivadiną "vadais" ir "liberalais" nenori tiesos matyti. Ir pūs jie į akis žmonėms miglą tol, kol pasiliks patys vieni.

T-as.

Joseph A. Galvin, 46 m., buvęs pašto tarnautojas, pasikoręs namuose, 230 E. 81st St., jo žmonai esant namie, gretimame kambaryje.

Kraujo Davimo Savaitė

Brooklyne visa ši savaitė bus kraujo Raudonajam Kryžiui davimo savaitė, kaip paskelbė miesto prezidentas John Cashmore. Patsai miesto prezidentas, su būriu kitų vyriausybininkų, maršavo nuo Borough Hall į kraujo priėmimo centrą 57 Willoughby St., duoti kraujo. Šis jau buvęs jo ketvirtasis kraujo davinys.

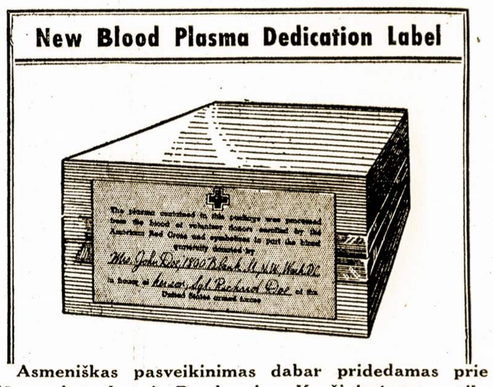

Asmeniškas pasveikinimas dabar pridedamas prie jūsų aukoto kraujo Raudonajam Kryžiui. Ant tam tikro lapelio, koks matosi šios dėželės priešakyje, surašo auktojo vardą, pavardę, antrašą. O kada kraujas jau būna perleistas tam tikru procesu sudarymui į plazmą ir sudėtas dėželėn, ant jos užlipdo tą lapelį.

Užrašas ant dėželės lietuviškai būtų: Plazma šiame pakelyje buvo padaryta iš kraujo liuosnorių aukotojų, įrašytų per Raudonąjį Kryžių. Ji simbolizuoja, dalinai, kraują, aukotą per: (vardas aukotojo).

Taigi, pagal naujausį patvarkymą, jūsų aukotu krauju sustiprėjęs karys galės parašyti jums dėkui už išgelbėtą gyvastį.

Brooklyne R. K. kraujo priėmimo centras randasi 57 Willoughby St. Kraujo gali aukoti visi sveiki žmonės nuo 18 iki 60 metų amžiaus.

Brooklyno Raudonasis Kryžius buvo nusistatęs šiais metais gauti 186,000 puskvorčių kraujo. Tačiau padaugėję sužeidimai, sako Cashmore, reikalauja, kad mes gutumėm po 4,000 puskvorčių daugiau kas savaitė.

Miestas Pasipuošė Eglaitėmis

New Yorko miesto parkuose ir viešose aikštelėse įrengta 21 Kalėdų eglaitė. Jos visos užžiebiama oficialėse iškilmėse gruodžio 18-tos vakaro 5:25. Vyriausios iškilmės suruošta prie City Hall, New Yorke, kur uždegimo šviesų ceremonijos ir atidarymas kalėdinio sezono pavesta majorui LaGuardijai.

Miesto budžeto taryba įsakė nugriauti dar 450 stubų Idlewild lėktuvų stoties srityje.

"Hats Off to Ice" šiomis dienomis užbaigė perleisti pirmąjį milioną lankytojų. Milioninis numeris apdovanotas.

OFICIALIS LDS OPTIKAS
OPTICAL CO.
UNION SQ.
147 FOURTH AVE.
Arti 14th St.
Akis Ištiria
GYDYTOJAI
100 nuoš. unija šapoj
Telef.: GR. 7-7553
DETROITE: 2539 Woodward Avenue, 602 Hofmann Bldg.
N. SHAFFER, WM. VOGEL, Direktoriai

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

J. GARŠVA
GRABORIUS-UNDERTAKER
Laidotuvių Direktorius
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas veselijom, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS ŠEŠTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS IR KITOKIOSE ŠVENTĖSE
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevelterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

PASAULINĖ PREMJERA RYTOJ
Padangėmis-skriejanti ... garbės-pilna ... Epika armijos oro jėgų vyrų — ir jų moterų! Šaunus romansas ... Skambios dainos ir skardžiausias juokas! Sužavėjimai!
JUDIS JUDŽIŲ! MOSS HART'S
"Winged Victory"
Pagamino DARRYL F. ZANUCK, "Wilson'o" kūrėjas
Diriguoja GEORGE CUKOR 20TH CENTURY FOX JUDIS O SCENOJE
ŠVENTADIENIŠKI GROŽINIAI ASMENŲ VAIDINIMAI!
ROXY 7th Ave. ir 50th St., New York

How To SAVE on CHRISTMAS Gifts FOR THOSE YOU LOVE!
SHOP AT LIPTON'S
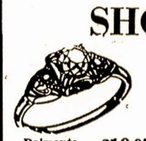
Deimanto Žiedai nuo $19.95 ir aukštyn

Vyriškas Žiedas $19.95 ir aukštyn
Už Mažus Rankpinigius Palaikysime Jums KALĖDŲ DOVANĄ
UŽSISAKYKITE ANKSTI

BIRTHSTONE Žiedai $6.95 Ir aukštyn
IN OUR Gift Department JEWELRY GIFTS AT MODERATE PRICES
Mes Turime Įvairių Rūšių Laikrodėlių
BULOVA
BENRUS
GRUEN
LONGINES
JULES
JURGENSEN
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173. ATDARA VAKARAIS.